

Møte onsdag den 11. oktober 2006 kl. 10President: *Thorbjørn Jagland*

Dagsorden (nr. 5)

1. Spørretime
 - muntlig spørretime
 - ordinær spørretime
2. Referat

Presidenten: Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om velferdspermisjon for representanten Marianne *Marthinsen* fra og med 11. oktober og inntil videre
- fra representantene *Thomas Breen*, *Kåre Fostervold*, *Jon Jæger Gåsvatn*, *Trond Helleland*, *Saera Khan* og *Hallgeir H. Langeland* om permisjon i tiden fra og med 16. oktober til og med 10. november – alle for å delta i De forente nasjoners 61. ordinære generalforsamling, 2. del, i New York

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden:
 - For Buskerud fylke: *Beate Heieren Hundhammer*
 - For Hedmark fylke: *Tone Merete Sønsterud*
 - For Oslo: *Karin Yrvin* og *Khalid Mahmood*
 - For Rogaland fylke: *Gjertrud Kjellesvik*
 - For Telemark fylke: *Magnhild Holmberg*
 - For Østfold fylke: *Per Egil Evensen*
3. *Karin Yrvin* og *Gjertrud Kjellesvik* foreslås innvalgt i Lagtinget for den tid de møter for henholdsvis representantene *Marianne Marthinsen* og *Hallgeir H. Langeland*.

Presidenten: *Karin Yrvin* er til stede og vil ta sete.

S a k n r . 1

Spørretime

- *muntlig spørretime*
- *ordinær spørretime*

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsminister *Jens Stoltenberg* vil møte til muntlig spørretime.

Statsministeren er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. –

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten *Siv Jensen*.

Siv Jensen (FrP) [10:03:41]: Regjeringen har fokusert mye på handlingsplanen mot fattigdom. Det er i dag

ca. en kvart million pensjonister som lever under fattigdomsgrensen slik den er definert av OECD. Det betyr at de mottar under 113 000 kr i året, som de skal leve av. Mange av disse minstepensjonistene har blitt minstepensjonister fordi de gjennom et langt liv har vært hjemmeverende og oppdratt egne barn. Det er kanskje ikke en verdivurdering som Arbeiderpartiet kjenner seg hjemme i, men det var en verdi som var svært viktig i datidens familier. Det er det mange av disse kvinnene som blir straffet for i dagens samfunn. Når man går igjennom Regjeringens handlingsplan mot fattigdom, finner man ikke denne gruppen. Minstepensjonistene, landets slitere som har bygget opp landet etter krigen, er ikke nevnt med et eneste ord. Hvis man ser på de tiltakene som Regjeringen fremhever, er det tiltak for å komme inn i arbeidslivet, tiltak for barn og unge, tiltak for kriminelle, tiltak for innvandrere, og igjen: Minstepensjonistene er ikke nevnt med et eneste ord.

Jeg synes det blir stående i et ganske grelt lys, når Regjeringen bruker så mye tid og krefter på å snakke om behovet for å bekjempe fattigdom, at de ikke løfter en finger for å hjelpe mange av de eldre i vårt samfunn som har slitt hele livet, og som nå gjennom statsbudsjettet får en hilsen fra Regjeringen i form av økt matmoms, økt NRK-lisens, økt boligbeskatning og økte egenandeler – egenandeler som Regjeringen selv har varslet i *Soria Moria*-erklæringen at de skal gå igjennom med sikte på å holde dem på et lavt nivå.

Hvordan forklarer statsministeren denne totale mangel på satsing på landets eldre?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:05:56]: Regjeringen gjør mye i dette statsbudsjettet for å utjevne sosiale forskjeller, for å gi mer til dem som har lite, og for å bygge ut velferdsordninger som kommer alle til gode, også selvfølgelig minstepensjonister. Vi setter i verk mange ulike tiltak. Når det gjelder pensjonister, gjør vi noe som også kommer minstepensjonistene til gode.

La meg først bare understreke at vi selvsagt mener at det å passe på barn og det å ta seg av familie og vise omsorg i familien er en viktig oppgave. Den er så viktig at vi i vårt nye pensjonssystem vil foreslå utvidet rett til oppfølging av pensjonspoeng for omsorg for barn og eventuelt eldre. Det var jo en arbeiderpartiregjering som innførte den adgangen. Nå vil en regjering der Arbeiderpartiet er med, foreslå å utvide opptjeningsretten for pensjonspoeng for dem som steller barn.

Det vi gjør som er viktig for minstepensjonister, er flere ting: Vi fjerner egenandeler. Vi reduserte egenandelstaket, fjernet egenandelen på fysioterapi, som ble vedtatt med Fremskrittspartiets støtte i forrige budsjett, og vi har redusert den samlede innbetalingen av egenandeler etter at vi overtok, både i dette års budsjett og i neste års budsjett.

Så gjør vi også noe annet som er viktig for veldig mange minstepensjonister. Mange pensjonister betaler nemlig formuesskatt, selv om de har lav inntekt eller minstepensjon. Vi endrer regelen for formuesbeskatning av pensjonister, slik at færre vil betale formuesskatt. Det vil bli la-

vere formuesskatt for dem som har lav inntekt og noe formue.

Alt dette er tiltak som bidrar til å hjelpe på situasjonen for minstepensjonister, som også får økt kjøpekraft neste år.

Siv Jensen (FrP) [10:08:04]: Det er jo ikke riktig. For det første øker Regjeringen egenandelstaket, til tross for at Regjeringen har sagt det motsatte. Der ser vi det igjen: Regjeringen sier én ting, men gjør noe annet. Det er å varsle løfter overfor en betydelig gruppe i vårt samfunn som blir skuffet over at Regjeringen overhodet ikke ser dem. For veldig mange av landets minstepensjonister hjelper det svært lite at Regjeringen foreslår bostøttetiltak, boligordningstiltak, tiltak for å gjøre det lettere for kriminelle etter endt soning. Det de trenger, er en håndrekning for å klare å betale regningene sine, klare å betale strømregningen, klare å kjøpe mat hver eneste måned. Det er den brutale hverdagen som veldig mange av landets minstepensjonister møter. Det betyr at man må gjøre noe med minstepensjonen. Den har stått stille siden 1998, da Fremskrittspartiet klarte å få økt minstepensjonen. Da sa en herværende stortingsrepresentant at det var kvalmende at Stortinget økte minstepensjonen.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:09:13]: Vi kommer til å sørge for at minstepensjonister får økt kjøpekraft neste år, akkurat som vi sørget for at minstepensjonister har fått økt kjøpekraft i år. Det gjør vi gjennom at pensjonene – også minstepensjonene – øker mer enn prisstigningen. Da er det tatt hensyn til alle endringer i avgifter, også moms. Så det er galt når representanten Jensen gir inntrykk av at kjøpekraften går ned. Den går opp og vil også gå opp neste år.

I tillegg bedrer vi slike ordninger som er viktige for mange pensjonister, også minstepensjonister, f.eks. bostøtteordningen. Vi letter formuesskatten for pensjonister mer enn Fremskrittspartiet noen gang fikk til i budsjettforlikene med Bondevik-regjeringen. Videre reduserer vi egenandelene. Vi har redusert egenandelstaket fra 3 500 kr til 2 500 kr, og vi har fjernet egenandelen på fysioterapi, som Fremskrittspartiet sørget for ble innført.

Så er det kostnadsjustering av alle satser. Det har det alltid vært. Det har aldri vært regnet som egenandelsøkninger. Men selv om man ikke tar hensyn til det, går de totale egenandelene ned.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:10:36]: Jeg synes det er trist at statsministeren farer med usannheter. Det er ikke riktig at Fremskrittspartiet har innført noen egenandel på fysioterapi. Det var regjeringen Bondevik som foreslo det. Det var Arbeiderpartiet som innførte det, og det er rett at Arbeiderpartiet nå fjerner det. Jeg synes det er viktig å presisere at Fremskrittspartiet aldri har innført noen egenandel på fysioterapi.

Mitt spørsmål går på det som Arbeiderpartiet har lovet både i valgkamp og fram mot budsjettet for 2007, at Arbeiderpartiet skal fjerne skjevheten når det gjelder særfradrag for eldre og uføre. Det gjør man heller ikke i budsjettet for 2007. Det skulle jo Arbeiderpartiet gjøre for å øke kjøpekraften for de eldre. Det er derfor også en mangelvare her, og det er ikke noen store midler det er snakk om heller. Kan statsministeren forklare hvorvidt det er et løftebrudd? Eller er det også et ledd i at Arbeiderpartiet fortsetter sin neglisjering av det forhold at særlig minstepensjonister ikke har økonomi verken til å kjøpe sine egne medisiner eller til å ha varme måltider ved juletider?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:11:49]: At representanten Sandberg bruker sterke ord og uttrykk og beskylder meg for å komme med usannheter, gjør ikke det han sier, noe riktigere – tvert imot. Det bare viser hvor desperat Fremskrittspartiet er, for de kommer stadig med beskyldninger som er uriktige, for å forsøke å skape et bilde som er feil.

Det var Fremskrittspartiet som stemte for det budsjettet hvor det ble innført egenandeler for fysioterapi.

Per Sandberg (FrP) [10:12:12]: Nei.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:12:13]: Det nytter ikke med kroppsspråk, risting og gisping og stønning, for i Fremskrittspartiet løper man alltid fra sitt ansvar. Fremskrittspartiet er et parti som aldri vedkjenner seg resultatet av det man gjør. Fremskrittspartiet har sørget for kutt i ordninger for dem som har minst, som i uføretrygd, arbeidsløshetsstrygd, og vært for økte egenandeler. Arbeiderpartiet og regjeringspartiene rydder nå opp ved å fjerne egenandeler som Fremskrittspartiet stemte for, sørget for fikk flertall. Vi øker bostøtten, reduserer skatten for pensjonister, øker kjøpekraften for pensjonister. Med vårt opplegg vil minstepensjonistene ha mer kjøpekraft enn med noen av de budsjettene Fremskrittspartiet stemte for. Derfor bør Fremskrittspartiet jekke seg ned, oppføre seg mer ordentlig og slutte med å beskyldte folk for å fare med usannheter når det vi sier, er helt riktig.

Presidenten: Sonja Irene Sjøli – til oppfølgingsspørsmål.

Sonja Irene Sjøli (H) [10:13:04]: Pensjonister er også avhengige av en faglig, god og verdig eldreomsorg. I omsorgsmeldingen som ble presentert av en dansende og lystig statsminister i Lørenskog den 21. september, hevder Regjeringen at utdanningskapasiteten er tilstrekkelig for å sikre rekruttering av 10 000 nye ansatte med nødvendig fagkompetanse.

Da statsbudsjettet ble lagt fram den 6. oktober, viste det seg imidlertid at Regjeringen kutter i bevilgningene til høyere utdanning, bl.a. bortimot 100 mill. kr til høyskoler som utdanner sykepleiere. Regjeringen har jo tidligere kuttet i bevilgninger til private høyskoler som også utdanner sykepleiere. Da er mitt spørsmål: Hvilken langsiktig

plan for utdanning av helsepersonell har egentlig Regjeringen når den kutter i bevilgninger til høyere utdanning?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:13:59]: I budsjettet øker vi bevilgningene til en del høyskoler som utdanner folk bl.a. innenfor helse- og omsorgsfag. Når det gjelder en del av de høyskolene som fikk reduksjoner i årets budsjett, plussert vi på i revidert budsjett for 2006 og sørger nå for at de pengene kommer på plass også når det gjelder årsvirkning for 2007.

For øvrig har høyskolene hatt en kraftig økning i budsjettene de senere årene. Vi har mange ulike typer utdanning, og vi er trygge på at innenfor de vide rammene høyskolene har, er det mulig å gi nødvendig rom for utdanning av helsepersonell også til omsorgsykker.

Presidenten: Bjørg Tørresdal – til oppfølgings spørsmål.

Bjørg Tørresdal (KrF) [10:14:50]: Kristelig Folkeparti er opptatt av at vi skal ha en verdig og god eldreomsorg, at vi får rekruttert nok helsearbeidere, og at vi har en god kommuneøkonomi. Vi er også opptatt av økonomien til den enkelte pensjonist.

De aller fleste i Norge har det bra, men det er noen unntak. Og mitt spørsmål til statsministeren er: Ser statsministeren at det er noen grupper – ikke bare minstepensjonistene, men de også – f.eks. en del enslige pensjonister, som kommer dårligere ut enn tidligere, som ikke får være med i den økningen som folk flest får i dette statsbudsjettet, men som sliter med høyere strømpriser og høye boligpriser? Det kan bli økning i matprisene, og vi vet at noen av egenandelene øker. Ser statsministeren at noen pensjonister kommer litt dårligere ut? Vil han i så fall komme med noen målrettede tiltak overfor denne gruppen?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:15:42]: Svaret på spørsmålet er ja. Vi ser at noen grupper sliter, også noen pensjonistgrupper. Derfor ønsker vi å bedre kjøpekraften og bedre levekårene også for mange pensjonistgrupper, spesielt de som har lav pensjon eller minstepensjon. Vi gjør forskjellige ting:

For det første retter vi opp en del av de feilgrepene som ble gjort under tidligere regjeringer, bl.a. egenandelen på fysioterapi. Vi har redusert et veldig høyt egenandelstak på kr 3 500 med kr 1 000, til kr 2 500. Og det at vi også endrer trinnsprissystemet for medisiner, betyr at vi sparer omtrent 50 mill. kr for dem som er avhengige av den type medisiner. Så vi gjør en god del når det gjelder egenandeler, som ikke minst kommer pensjonister til gode.

For det andre bedrer vi bostøtten, som er viktig for mange pensjonistgrupper.

For det tredje legger vi opp til økt kjøpekraft for at pensjonistene, også minstepensjonistene, skal få mer å rutte med neste år enn de har i år, og enda mer i forhold til hva de hadde under Bondevik-regjeringen.

Det fjerde vi gjør, er å sørge for at vi får mer kraft til landet, slik at vi bidrar til å holde strømprisene nede, noe som er viktig for alle, ikke minst for pensjonister.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgings spørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [10:17:09]: Jeg undres på om Regjeringen har et A- og B-lag i sin sosial- og omsorgspolitik. Står man nær de store organisasjonene, LO og Bondelaget, får man belønning, mens mange av sliterne kan komme i en klemme. For eksempel er det mange sliterne som gjennom rehabilitering sliter med muskel- og skjelettlidelser og med andre sykdommer. De kunne ha sluppet å måtte gå ut av arbeidslivet, og de kunne fått bedre kvalitet i livet. Når det gjelder det budsjettet som er kommet nå, har vi fått en ganske sterk reaksjon fra alle som driver med rehabilitering – de fleste av dem driver ideelt – på at man ikke ser disse medborgerne. For eksempel må en institusjon, Valnesfjord ved Fauske i Nordland, stenge i én måned, og dette gjelder altså en virksomhet hvor folk med stor suksess er blitt hjulpet tilbake for å – for å holde meg til statsministerens ideologi – kunne jobbe, gjøre sin plikt og kreve sin rett. Er det slik at statsministeren nå kan garantere at man uavhengig av eier, spesielt når man jobber ideelt, får dekket rehabilitering, og at man løser opp denne knyttneven som etter min og Venstres mening er blitt rettet mot dem som er avhengige av rehabiliteringstjenester i dette landet? Dette handler om sosial varme, om dem som ikke alltid har den sterke stemmen.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:18:18]: Regjeringen er kraftig tilhenger av rehabilitering. Vi er faktisk større tilhengere av rehabilitering enn den forrige regjeringen. Derfor sørger vi for at helseforetakene får vesentlig mer penger, kan behandle flere pasienter og har penger til rehabilitering. Det er avsatt over 1 milliard kr, slik at helseforetakene kan kjøpe rehabiliteringsplasser hos private rehabiliteringsinstitusjoner. Vi mener at rehabilitering er viktig, vi setter av penger til det, og vi styrker helseforetakenes økonomi, slik at de også kan kjøpe seg rehabiliteringstjenester og sørge for at folk får rehabilitering.

Spørsmålet om A- og B-lag: Jeg vet ikke hva representanten mener med det, men vi har f.eks. sørget for pensjonistene: lettelser i formuesskatten ved at vi øker bunnfradraget, og lettelser for mange pensjonister som i dag sliter med å betale formuesskatt, selv om de har lav inntekt. De får mindre formuesskatt enn da Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti satt i regjering, og det er en fin ting.

Presidenten: Dagfinn Høybråten – til siste oppfølgings spørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:19:20]: Jeg beklager å måtte si at statsministeren gjennom sine svar først i spørretimen i dag bidrar til å forvirre både Stortinget og velgerne. Det er ikke slik at egenandelsøkningen på fysio-

terapi ble innført i forrige periode med støtte fra Fremskrittspartiet. Dette ble foreslått av Bondevik-regjeringen i budsjettet for 2006. Det ble videre opprettholdt som forslag av Stoltenbergs egen regjering i det tilleggsbudsjettet de fremla for Stortinget, og det ble vedtatt av Stortinget – ikke med Fremskrittspartiets stemmer, men med de rødgrønnes stemmer. Så foreslo Regjeringen å fjerne denne egenandelen i revidert, og det fikk alles støtte.

Dette synes jeg statsministeren bør beklage, fordi det er en direkte feilinformasjon. Og det føyer seg inn i rekken av forsøk på å tegne et bedre sosialt bilde av dette budsjettet enn det det faktisk er. Egenandelstaket er økt. Statsministeren snakker om et annet egenandelstak, som han har senket, men det store egenandelstaket er økt.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:20:31]: Mitt poeng er at det var Bondevik-regjeringen som fremmet forslaget om egenandel på fysioterapi. Vi greide ikke å fjerne det i 2006-budsjettet, men vi fjernet det fra sommeren 2006 i revidert, og vi viderefører selvfølgelig den fjerningen i 2007. Det er utmerket at de partiene som satt i regjeringen Bondevik, nå mener det er riktig at vi fjerner det egenandelstaket, men det er altså et forslag som kom fra Bondevik-regjeringen. Vi sørget for at veldig mange ting ble rettet opp i det budsjettforslaget. Vi rakk ikke alt, men vi fikk altså ryddet opp fra 1. juli.

De samlede egenandelene går ned, uansett hvordan man regner. Statens inntekter fra egenandeler er lavere, fordi vi har redusert egenandelene mer enn de har vært justert opp på andre punkter. Så egenandelene i helsevesenet går ned, og de går tydelig ned i forhold til Bondevik-regjeringens forslag.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Per-Kristian Foss (H) [10:21:36]: Statsministeren bør be Fremskrittspartiet om unnskyldning. Han kom med en direkte feilopplysning, om at de har stemt for det. Det bør han være mann nok til å trekke tilbake.

Jeg skal bringe statsministeren over på tryggere grunn ved ikke å snakke om budsjettet, men snakke om alle de andre løfter som er brutt. Jeg skal starte med å sitere hva han sa til Aftenposten i et åpenhjertig intervju i sommer. Han omtalte sin tid som opposisjonsleder og sa:

«Da gikk det sport i det, for Stortinget var det om å gjøre å forandre regjeringens forslag nærmest for sportens skyld. Spørsmålet dreide seg ikke om å gjøre forslag bedre eller dårligere, men om å gjøre størst mulig endringer.»

Er det det som er årsaken til at Regjeringen nå har snudd i en rekke konkrete saker?

Man foreslo i forrige periode å begrense utbyttet i statselskaper til 50 pst., men tar nå 98 pst. Man foreslo i forrige periode en nasjonal standard for legetjenester ved sykehjem, men foreslår nå at behovet for legetjenester skal vurderes og fastsettes konkret i hver enkelt kommune – altså ikke nasjonalt.

Det tredje eksemplet er at man argumenterte sterkt foran valget i fjor, og etter valget for den saks skyld, for det

man kaller prosjektfinansiering av veier. Det var slik å oppfatte at man skulle løsrive seg noe fra budsjetterings-systemet, slik det ble argumentert for av en rekke representanter her i salen. Nå sier man i budsjettokumentet at det ikke etableres noen ordning med lånefinansiering, men at gjeldende budsjettprinsipper skal gjelde – altså det motsatte.

Mitt spørsmål er – og da ber jeg om at statsministeren legger bort svaret om ikke budsjettoppfyllelse første år, som man kan argumentere seg bort fra: Hvorfor gjør man helomvending i slike konkrete saker som jeg har gitt eksempler på? Er det fordi det fortsatt går sport i det?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:23:49]: Først til hva Fremskrittspartiet har stemt for, og hva de har stemt imot. Mitt poeng er at Fremskrittspartiet har stemt for mange usosiale kutt i norske velferdsordninger, som f.eks. lavere uføretrygd, med lavere satser i midlertidig uførestønad, som f.eks. kutt i arbeidsløshetstrygden til dem som har aller minst, og kutt i andre viktige sosiale ordninger. Det er riktig at de ikke stemte for innføring av egenandel på fysioterapi. Poenget der var at det var et forslag fra Bondevik-regjeringen. I den grad det har oppstått uklarhet om det, er jeg selvfølgelig lei meg for det. Poenget er at det er en lang liste av usosiale kutt som også har rammet pensjonister, som Fremskrittspartiet har stemt for, bl.a. økte egenandeler i helsevesenet. Forslaget om 50 kr egenandel på fysioterapi var det Bondevik-regjeringen som fremmet, men Fremskrittspartiet fikk ikke da anledning til å inngå noe budsjettforlik, fordi det ble et regjeringsskifte. Derfor ble det ikke noe budsjettforlik mellom Fremskrittspartiet og Bondevik-regjeringen, men det er en lang liste over andre saker der de har stemt for usosiale kutt i trygdeordninger.

Så til listen: Når det f.eks. gjelder prosjektfinansiering, er det slik at vi finansierer prosjekter i Vegvesenet nå. Det gjør vi gjennom bevilgninger på budsjettet. Den beste måten å sørge for prosjektfinansiering på er at vi sørger for at vi får nok penger til å finansiere og gjennomføre prosjekter på en fornuftig måte. Argumentasjonen for prosjektfinansiering var jo nettopp at vi ikke hadde penger nok til å gjennomføre veiprosjekter. Det sørger vi for i vårt budsjett.

Det er riktig at utbyttet fra Statkraft er veldig høyt. Et av de mål i Soria Moria-erklæringen vi ikke har greid å nå ennå, er å bidra til et lavere utbytte enn det vi nå har lagt til grunn. Det var nødvendig for å finansiere andre mål i Soria Moria-erklæringen, men målene våre står fortsatt ved lag. Vi har innfridd mange av dem, og så gjenstår noen, bl.a. målet om en mer forutsigbar og rimelig utbyttepolitikk i Statkraft.

Per-Kristian Foss (H) [10:25:53]: Det var ikke en forutsigbar utbyttepolitikk Arbeiderpartiet foreslo. Man foreslo konkret å sette et tak og gi styret en vetorett i forhold til utbyttet. Mitt spørsmål er da helt konkret: Har styret i Statkraft gitt tilslutning til den utbytteprosenten på 98 pst. som er foreslått i tråd med bl.a. Arbeiderpartiets Do-

(Foss)

kument nr. 8-forslag – nr. 8:25 – fra 2004-2005? Det er et konkret spørsmål, som forutsetter et konkret svar.

Det andre konkrete spørsmålet er: Er statsministeren enig i at utbyttet skal brukes som en straff mot Statkraft dersom de ikke følger opp politiske signaler, slik parlamentarisk leder i et av regjeringspartiene har tatt til orde for i dagens aviser?

To konkrete spørsmål, hr. statsminister.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:26:43]: Svaret på det første spørsmålet er nei. Styret i Statkraft har ikke godkjent utbyttet slik vi har foreslått det. Det er staten ved generalforsamling som fastlegger det. Det er også helt åpenbart at det Dokument nr. 8-forslaget som Arbeiderpartiet var med og fremmet i opposisjon i forrige periode, ikke er gjennomført. Årsaken til det er bl.a. at dette ikke er nedfelt i Soria Moria-erklæringen. Det er jo ikke alt som Arbeiderpartiet foreslo før valget, som vi fikk gjennomslag for i Soria Moria-erklæringen. En så streng regulering av utbyttet i Statkraft er derfor ikke fulgt opp i Soria Moria-erklæringen. Derfor er det heller ikke åpenbart at Regjeringen på et senere tidspunkt kommer til å gjennomføre det Arbeiderpartiet mente, men som det ikke er full enighet om blant regjeringspartiene. Derimot er vårt mål å få en mer forutsigbar utbyttepolitikk i Statkraft. Det står vi fortsatt ved, og det kommer vi fortsatt til å jobbe for.

Når det gjelder utbyttepolitikken i Statkraft, mener jeg at Statkraft selvsagt skal følge de retningslinjer Stortinget og Regjeringen fastsetter. Det er en åpenbar ting, som jeg også forutsetter at Statkraft gjør.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Jan Tore Sanner.

Jan Tore Sanner (H) [10:27:57]: Jeg tror nok at statsministeren ville gjort livet veldig mye enklere for seg selv hvis han hadde innrømmet at de rød-grønne partiene kjøpte seg en valgseier gjennom å være for lettvinne med for mange løfter. Jeg registrerer at statsministeren ikke svarer på de konkrete spørsmålene han blir stilt av Per-Kristian Foss om klare løftebrudd i forhold til Soria Moria-erklæringen. Det betyr ikke at det er løfter som man ikke innfrir nå, men at man går i stikk motsatt retning.

Mitt spørsmål til statsministeren dreier seg om et nettmøte med Aftenposten, hvor han fikk spørsmål fra en statsansatt som tjente 430 000 kr. Denne statsansatte spurte statsministeren om han, med en inntekt på 430 000 kr, ville få skatteskjerpelse av en rød-grønn regjering. Statsministeren svarte nei, og at en statsansatt med 430 000 kr i inntekt ikke skulle få skatteskjerpelse. Nå kjenner vi svaret. Jens Stoltenberg har brutt løftet til denne statsansatte arbeideren. Det spiller ingen rolle om det er store skatteskjerpelse eller små skatteskjerpelse. På direkte spørsmål fra en statsansatt svarte daværende opposisjonsleder at det ikke skulle bli skatteskjerpelse. Nå vet vi at vedkommende blir utsatt for smålige skatteskjerpelse av den rød-grønne regjeringen.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:29:15]: Dette er ikke noe løftebrudd, og det er heller ikke de andre sakene. Prosjektfinansiering, som den forrige representanten spurte om, har vi gjennomført, ved at vi finansierer prosjekter i veisektoren. Forutsigbar utbyttepolitikk i Statkraft skal vi få på plass.

Når det gjelder skatt, er det for det første slik at det jeg sa til Aftenposten tidligere i år, var at lavere eller midlere inntekter skal ha uendret eller lavere skatt. Det har vi gjennomført. Lavere og midlere inntekter har uendret eller lavere skatt gjennom det skatteopplegget vi har lagt fram både for i år og for neste år. Det andre er at en som tjener 430 000 kr, som er litt i overkant av en midlere inntekt, har fått lettelse i år, men får noen hundrelapper i skjerpelse neste år. Summen er uendret skatt, slik vi lovet for denne perioden.

Presidenten: Siv Jensen – til oppfølgingsspørsmål.

Siv Jensen (FrP) [10:30:09]: Jeg må si at jeg synes det er litt trist at statsministeren fremstår så desperat og ynkelig som han nå gjør i denne spørretimen. Men det er nå en gang et faktum at det er lettere for statsministeren å gå til angrep på opposisjonen enn å snakke om sin egen politikk. Det skjønner jeg, for det er selvsagt fryktelig ubehagelig å se forskjellen på det man har sagt at man skal gjøre, og det man ender opp med å gjøre.

Det er et faktum at denne regjeringen har snudd i en rekke politiske saker. Barnehageprisene skulle gå ned, men nå går de opp. Høyere utdanning skulle det satses mer penger på. Budsjettet har statsministeren selv karakterisert som et hvileeskjær. Sykelønnsutgiftene skulle ikke endres. I hele valgkampen gikk statsministeren rundt og beskyldte Fremskrittspartiet for å være de som kom til å gjøre noe med sykelønnsordningen hvis vi fikk innflytelse.

Det var altså statsministeren selv som fremmet forslag om en skjerpelse av sykelønnsordningen. Dette er løftebrudd, og det synes jeg statsministeren skal være mann nok til å erkjenne.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:31:14]: Denne regjeringen gjennomfører valgløftene i et veldig høyt tempo, i et stort omfang og på alle de viktige områdene. For eksempel når det gjelder barnehager, legger vi opp til full barnehagedekning. Det har aldri vært lagt opp til og bygget så mange barnehager som vi bygger nå. Det andre vi gjør, er å sørge for at vi oppfyller akkurat det vi sa når det gjaldt bygging av veier og jernbane. Vi oppfyller veiplanen, i motsetning til den forrige regjeringen. Vi har sørget for lavere barnehagepris. Den ble satt ned med 500 kr, og så er det en kostnadsjustering nå – som vi alltid har på den type satser – på 80 kr. Hvis man tar 500 kr minus og legger til 80 kr, er det fortsatt ganske mye minus lavere barnehagepris.

Når det gjelder sykelønnsordningen, er situasjonen den at vi sa i Soria Moria-erklæringen – og vi sa det i partiprogrammet vårt – at arbeidstakernes rettigheter skulle sikres. Arbeidstakernes rettigheter er sikret. Det har overho-

det ikke vært snakk om å røre retten til full lønn under sykdom, 100 pst. lønn under sykdom. Det derimot Fremskrittspartiet har i sitt program, er at man nettopp må åpne for at arbeidstakerne skal få reduserte rettigheter.

Så vi gjennomfører valgløftene våre. Vi står ved det vi sa om sykelønnsordningen, og vi bygger flere barnehager og reduserer prisen.

Siv Jensen (FrP) [10:32:30]: President – til en åpenbar misforståelse.

Presidenten: Nei, presidenten kan ikke åpne for den type ting i spørretimen. Det må i så fall følges opp i hovedspørsmål eller i oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide – til oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:32:50]: Regjeringa lova éin ting, medan dei gjer noko heilt anna. Eg har lyst til å bruke eit konkret eksempel på det, og det gjeld folkehøgskulane. Folkehøgskulane, som står for noko av det beste av ungdomsarbeidet, er med på å formidle ein verdi til unge i dag, og det finst knapt nokon som har eit negativt ord å seie om folkehøgskulane, forutan Øystein Djupedal, som foreslår eit heilårskutt på 50 mill. kr til folkehøgskulane neste år.

Me har både frilynde folkehøgskular, og me har kristne folkehøgskular. Eit eksempel frå min heimkommune er Olavsskulen, som Kristne Arbeideres Forening driv, og som gjer eit fantastisk godt arbeid. Eg trudde at Kristeleg Folkeparti og Arbeidarpartiet stod saman om folkehøgskulane.

Mitt spørsmål til statsministeren blir: Kva gale har folkehøgskulane gjort sidan dei opplever ei slik rasering i budsjettforslaget for 2007?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:33:47]: For det første er det ikke riktig, selv om flere representanter fra opposisjonen gjentar det, at denne regjeringen sier én ting og gjør noe annet. Denne regjeringen gjennomfører det vi sa før valget, og vi gjennomfører det som står i Soria Moria-erklæringen. Budsjettet som nå ble lagt fram, er et nytt viktig steg i den retningen, ved at vi gjør veldig mye når det gjelder barnehager, vei, jernbane, fattigdom, helse, bistand og mange andre områder.

Vi er ikke i mål på alle områder, men det skyldes at vi har gått til valg på et program som skal gjelde for fire år. Vi er likevel meget godt i gang med nøyaktig det vi sa i valgkampen, enten vi snakker om barnehager, veier, jernbane eller opprustning av skoler og eldreomsorg.

Når det gjelder folkehøgskolene, er det riktig at vi viderefører et kutt der som kom i år. Det får en årsvirkning. Vi mener at folkehøgskolene kan bære det. Hvis det er mulig å finne andre løsninger innenfor de rammene vi har lagt opp til innenfor dette budsjettet, er vi gjerne med på å drøfte det med Kristelig Folkeparti. Det avgjørende for oss er at vi har de rammene på plass som gjør at vi får et ansvarlig budsjett.

Presidenten: Lars Sponheim – til siste oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:35:05]: Hovedspøreren refererte i sitt hovedspørsmål at opposisjonsleder Stoltenberg ville forandre regjeringens forslag nærmest for sportens skyld. Det er altså en sport som en kunne kalle spill og spetakkel. Det setter jo i et annet lys det velkjente referatet fra også daværende opposisjonsleder Stoltenberg i valgkampen i fjor, hvor han sa: Stem på et av de røde partiene, så slipper man spill og spetakkel, omkamp og alt det tøvet der.

Jeg må nesten be om unnskyldning, for jeg trodde det var det å få avsatt den forrige regjering som var hele poenget, men det var altså å få avsatt opposisjonsleder Stoltenberg som gjorde at man ville få slutt på spill og spetakkel. Det utrolige er at dette har jo fortsatt. Heller ikke her har statsministeren levert.

De fleste mennesker i dette landet, i økende antall, mener at vi aldri har hatt mer spill og spetakkel og omkamper. Det er så mange at det nesten er vanskelig å ramse dem opp i en kort spontanspørretime. Den siste så vi i går, hvor Regjeringens varslede utjevning på dieselavgifter skulle møtes med kamp fra eget regjeringsmedlem.

Statsministeren bad opposisjonen i stad om å jekke seg ned og oppføre seg mer ordentlig. Er det ikke bedre at statsministeren sier det til sin egen regjering?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:36:14]: Det viktigste målet på om en regjering gjør det den skal gjøre, er om den gjennomfører programmet sitt. Og denne regjeringen gjennomfører programmet sitt. Denne regjeringen forandrer virkeligheten. Denne regjeringen sørger for at vi får mer penger til skole og til eldreomsorg i kommunene, etter mange år der det var lite penger til skole og eldreomsorg i kommunene. Denne regjeringen sørger for at vi bygger flere barnehager, og den har satt ned barnehageprisen. Denne regjeringen sørger for – i motsetning til den forrige regjeringen, som lovet milliarder til veier og jernbane, men som ikke fulgte opp sine egne løfter når det gjaldt vei og jernbane – at vi for det første har økt plantallene og måltallene og for det andre har innfridd økte plantall og måltall. Det er altså slik at i lengden er det avgjørende for en regjering og avgjørende for de velgerne som stemte på oss, at vi gjør det vi sa i valgkampen. Denne regjeringen gjør det, enten vi snakker om helse, barnehager, skoler, veier, jernbane, bistand eller om mange andre ting.

Det er det politiske, saklige innholdet denne regjeringen er opptatt av. Representanten Sponheim kan prøve å konstruere så mange andre problemer han bare vil, men realiteten er at vi gjennomfører det vi lovet.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:37:29]: Jeg vil gi statsministeren anledning til å komme med sin første innømmelse i denne spontanspørretimen.

Norge har over 4 millioner innbyggere. Vi har over 11 millioner medlemmer i lag, foreninger og organisasjoner.

Vi er et folk som engasjerer seg, og som legger ned en stor innsats og store ressurser i frivillig sektor. Dessverre virker det ikke som om Regjeringen setter særlig pris på det og deler engasjementet. Statsbudsjettet, som ble lagt fram forrige fredag, gjennomsyres av en negativ holdning til frivillige organisasjoner, en systematisk nedprioritering og en klokkertro på offentlige løsninger.

Satsningen på samlivskurs i kommunal regi er flott. Men hvorfor skal det bare være i kommunal regi? Hvorfor skal man stoppe støtten til alle de frivillige organisasjoner som driver forebyggende familievern i form av samlivskurs og dermed hjelper mange familier i krise? Hva er galt med Nasjonalforeningen og Modum Bad?

Økningen i bistand er flott og helt i tråd med Kristelig Folkepartis krav. Men hvorfor får bistand i regi av frivillige organisasjoner så liten del av veksten? Hva er galt med Strømmestiftelsen og Kirkens Nødhjelp?

Økningen i fagforeningsfradraget utgjør et betydelig håndslag. Men hvorfor øker ikke Regjeringen samtidig skattefradraget for frivillige organisasjoner?

Hvorfor nedprioriterer Regjeringen det enorme arbeidet som legges ned i private og ideelle rusbehandlingsinstitusjoner? I dag er det sånn at det er lange køer for å komme inn til offentlig rusbehandling, mens det er ledige plasser i de institusjonene som eies av Evangeliesenteret, Kraft-institusjonene og andre frivillige organisasjoner? Det er noe kynisk over at det er greit å stå i kø bare det er en offentlig kø, når det samtidig er ledige plasser i frivillige organisasjoners tilbud. Hvorfor skjer dette? Listen kunne gjøres mye lenger.

I Soria Moria-erklæringen fremheves frivillighet nærmere 40 ganger. Nedprioriteringene i budsjettet viser at Regjeringen sier én ting her og gjør noe annet. Jeg synes statsministeren kunne innrømme det. Mitt spørsmål er: Er det sånn at frivilligheten må vente seg en slik nedprioritering framover fra denne regjeringens side, eller er man innstilt på å justere kursen?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:39:41]: Jeg mener det er veldig bra at representanten Høybråten og Kristelig Folkeparti er opptatt av frivillighet og frivillige organisasjoner. Regjeringen er også opptatt av å støtte frivillighet og frivillige organisasjoner, og derfor gjør vi det i budsjettet. For eksempel er det slik at støtte til lokale barne- og ungdomstiltak gjennom Frifond øker med totalt 15,6 mill. kr. Det går til mange viktige små og store lokale barne- og ungdomstiltak. Vi øker støtten til frivillighets-sentralene med 7,5 mill. kr. Vi øker støtten til frivillige organisasjoner, og vi øker støtten til det som kalles tilskudd til Frivillighet Norge, som er de frivillige organisasjoners tverrpolitiske interessearbeid, nettverksbygging og erfaringsutveksling.

Det er altså slik at vi er i gang med å øke tilskuddet til mange frivillige organisasjoner i Norge. I tillegg er økt fradrag for fagforeningskontingent til alle lønnstakerorganisasjoner et bidrag til frivillighet og et bedre organisert arbeidsliv. Kanskje er den største enkeltposten at vi øker tilskuddene til voksenopplæring, som har vært kuttet i de siste budsjettene. Nå får den en økning, noe som er viktig.

Voksenopplæringstilbudet er en veldig viktig del av de frivillige organisasjonenes arbeid.

Denne regjeringen er for frivillige organisasjoner, den øker tilskuddene på mange områder og vil gjerne ha dialog med Kristelig Folkeparti om hvordan vi kan utvikle Frivillighets-Norge enda mer.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:41:18]: Jeg takker for invitasjonen til dialog, og jeg oppfatter det dit hen at den nedprioritering av frivilligheten som jeg snakket om, er statsministeren innstilt på å gjøre noe med, også under budsjettbehandlingen i Stortinget. Det er helt riktig, og det er det grunn til å gi honnør for, at man øker støtten til frivillighets-sentralene. Det er et veldig bra tiltak. At man øker støtten til Frifond, de frivillige organisasjonene, i den sammenheng, er veldig bra. Men det er helt ubegripelig at etter at Modum Bad og Nasjonalforeningen har vært pionerer når det gjelder å satse på samlivskurs, skal man plutselig kutte all støtte, og alt skal gå gjennom det offentlige! Det er jo ikke sånn at kommunale kontorer alltid vet best. Det hender av og til, men det er dette engasjementet i de frivillige organisasjonene som virkelig trenger et håndslag.

Så til rus. Jeg fikk en telefon fra en fortvilet søster i Rogaland, som forteller at det er 25 ukers ventetid for en motivert rusmisbruker for å komme inn i en poliklinisk behandling. Om 25 uker er det ikke sikkert at denne motivasjonen er der. Og så er det ledige plasser på Evangeliesenteret, men der vil ikke kommunen følge opp med ressurser! Vil statsministeren være med på å endre på den type systemfeil?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:42:40]: Vi drøfter gjerne systemfeil og ting som ikke fungerer. Samtidig er jeg helt sikker på at enten vi snakker om kommunenes adgang og mulighet til å kjøpe behandlingsplasser hos frivillige organisasjoner for rusmisbruk eller det handler om helseforetakenes mulighet til f.eks. å kjøpe rehabiliteringstjenester av frivillige organisasjoner, eller hva det måtte være, handler dette mye om de økonomiske rammene. Derfor er Regjeringen opptatt av å styrke kommunenes økonomiske rammer. Da vil vi også styrke deres mulighet for å kjøpe behandlingstilbud for rusmisbrukere, og vi vil altså også bidra til å styrke Frivillighets-Norge.

Når vi har valgt å bruke mange milliarder ekstra på Kommune-Norge, er det først og fremst for å styrke den kommunale velferden. Men vi vet også at det bidrar til å styrke finansieringen av det mange frivillige organisasjoner gjør – i samarbeid med kommuner – innenfor velferd, og dermed også styrke Frivillighets-Norge.

Presidenten: Det bli oppfølgingsspørsmål – May-Helen Molvær Grimstad.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [10:43:48]: Det var her snakk om samlivskurs som Regjeringa foreslår å fjerne støtte til heilt, dei lokale samlivskurs i regi av frivillige organisasjonar, og utviklingsarbeid.

Eg ser at samlivskursa faktisk har blitt veldig populære. Mange bedrifter har spandert samlivskurs på sine tilsette, fordi dei ser at når dei tilsette har det bra på heimefronten, har dei det også bra på jobb. Undersøkingar viser at det er samanheng mellom samlivsbrot og sjukefråvær. Samlivet kan vere krevjande. Derfor er Kristeleg Folkeparti oppteke av å ha eit lågterskeltilbod, som desse tilboda er.

Reaksjonane har blitt mange ut frå det som Regjeringa har kome med når det gjeld å kutte det frivillige arbeidet knytt til samlivskurs. Eg veit at det at folk kan få hjelp i ein tidleg fase og førebyggje som service på samleiet (munterhet i salen) – samlivet – på slike kurs, har veldig stor effekt. Meiner statsministeren at kuttet i samlivskurs vil gjere det vanskelegare eller lettare å nå Regjeringa sitt mål om å redusere sjukefråværet, som det har vore mykje snakk om – dei 2,5 milliardar kr i statsbudsjettet?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:45:03]: Det er helt sikkert mange grunner til sykefravær, og godt samliv bidrar vel til lavere sykefravær. Denne regjeringen er for godt samliv! Vi tror også at det er slik at myndighetene har et begrenset ansvar for det. Det er den enkelte som må bidra mest til å ha et godt samliv med sin partner, men i den grad myndighetene kan tilrettelegge og bidra, så gjør vi gjerne det. Derfor har myndighetene en politikk for å styrke samlivet. Vi har også en veldig sterk overbevisning om at hvis vi har gode barnehager, hvis vi har god foreldrepermisjon, hvis vi har skolefritidsordning og mange frivillige organisasjoner – derfor styrker vi bl.a. frivillighetsentraler og Frifond – så bidrar det til et tryggere og mer harmonisk liv for alle, og dermed også bedre samliv.

Presidenten: Inge Lønning – til oppfølgingsspørsmål.

Inge Lønning (H) [10:46:06]: Hvis statsministeren i stille stunder skulle komme til å tenke tilbake på denne spørretimen uten spesiell begeistring, vil jeg minne ham om at neste gang han skal møte Stortinget i muntlig spørretime, har han et betydelig forbedringspotensial når det gjelder presisjonsnivå. Det må jo være oppmuntrende.

Det statsministeren overser i sine svar i denne runden, er at i Soria Moria-erklæringen har man skrevet inn en helt generell målsetting om at man på helsesektoren og når det gjelder rehabilitering, skal trappe ned bruken av private tilbydere. Det er et prinsipielt, ideologisk betinget standpunkt. Nå melder de private sykehusene i dette land om at stadig flere betaler nødvendig helsehjelp selv, og at det har vært en dramatisk økning i salg av private helseforsikringer. Vi er, som resultat av dette, på vei mot et klassedelt helsevesen.

Når det gjelder rehabilitering, har en av de største og tyngste pasientorganisasjonene, Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke, sagt at dette budsjettet er en dramatisk kalddusj for alle dem som hadde håpet på en virkelig sterkere satsing på rehabilitering. Hvordan forklarer statsministeren dette?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:47:35]: Jeg så hva en del av dem som er bekymret over økonomien i rehabiliteringsinstitusjonene, sa. De var urolige fordi man over flere år hadde hatt for dårlig økonomi, og man var lei seg for at det ikke ble rettet opp nok i dette budsjettet. Vel, det registrerer jeg. Vi er i gang, vi bevilger mer penger, men her er det åpenbart mer å gjøre.

Det pussige er jo å høre at en representant fra Høyre, som har vært medansvarlig for at man over flere år har hatt for lite på dette området, nå legger skylden på oss når vi ikke har greid å rette opp manglene på dette området i løpet av vårt første budsjett som vi er helt alene om å være ansvarlige for.

Det andre er at vi øker behandlingen av pasienter med 35 000 flere behandlede pasienter i forhold til det som var Bondevik-regjeringens forslag for 2006. Det har vært en økning i årets budsjett, og det har vært en økning i forhold til 2006-vedtaket for 2007. Så i den grad Høyre er bekymret for at det behandles for få pasienter, og at tilbudene er for dårlige i helsevesenet, er det altså vesentlig bedre nå enn da Høyre satt i regjering.

Presidenten: Per Sandberg – til oppfølgingsspørsmål.

Per Sandberg (FrP) [10:48:55]: Gro Harlem Brundtland sa i sin tid at frivillighetssektoren måtte betraktes som den tredje sektor – så viktig var den – for å supplere offentlig tjenesteyting.

I Soria Moria-erklæringen nevnes frivillighet nesten 40 ganger med positivt fortegn. Da er det litt merkelig at likestillingsminister Karita Bekkemellem uttaler at det er viktig at disse tjenestene ytes gjennom de offentlige budsjettene og ikke gjennom de frivillige aktørene.

Når vi i tillegg vet at frivillighetssektoren står i stor fare for å miste store deler av sine inntekter, et tap denne regjeringen også vil påføre dem, er det litt merkelig at frivilligheten blir nedprioritert også i budsjettet for 2007. Jeg hører hva statsministeren sier nå, og da kan det virke som om Regjeringen lover – nå igjen – å komme tilbake, kanskje i revidert budsjett, med å styrke budsjettene og bevilgningene til de frivillige organisasjonene.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:49:59]: Vi har åpenbart to veldig ulike virkelighetsoppfatninger. Jeg viste til en lang rekke punkter hvor Regjeringen styrker frivilligheten, bl.a. at vi styrker voksenopplæringen, som er en viktig del av mange frivillige organisasjoners arbeid. Vi styrker lokalt barne- og ungdomstiltak gjennom Frifond. Vi styrker frivillighetssentralene. Vi styrker frivillige organisasjoner. Det er også slik at en ikke uvesentlig del av bistandsmidlene kommer til å gå gjennom frivillige organisasjoner. Så på en lang rekke områder legger dette budsjettet opp til å styrke de frivillige organisasjonene økonomisk.

I tillegg er det slik at styrket kommuneøkonomi også gjør det lettere for kommunene å bidra til idrettslag og bidra til annet frivillig arbeid, selv om det ikke er øremerket midler til frivillige organisasjoner. Vi er for frivillighet i denne regjeringen. Vi følger opp det med budsjettposter i

budsjettet, og vi diskuterer gjerne med hele opposisjonen hvordan vi kan utvikle frivillighetspolitikken enda bedre.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgings-spørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [10:51:07]: Jeg tror vi bare må ta til etterretning at den sittende regjering ser på frivillighet som et supplement. Det er tidligere blitt sagt at statsminister Harlem Brundtland i sin tid så på denne delen av samfunnslivet som den tredje sektor. Den var noe kraftfullt i seg selv.

Statsministeren er opptatt av at man ikke skal ramme blindt. Han har tidligere sagt at han skal gjøre en innsats, slik at ikke bare frivilligheten som støttes gjennom frivillighetssentraler og Frifond, som han nevner – det er positivt det – skal følges opp, men at det hele faktisk skal følges opp. Da har statsministeren en redelig sjansje.

Hele folkehøyskolebevegelsen vår er tuftet på det vi kaller for motkulturer, på å tenke nettopp i den tredje sektors ånd. Det er vel neppe, i hvert fall på dette området, noen enkeltsektor som er tatt så hardt i budsjettet. Skal man følge Schjøtt-Pedersens spilleregul nr. 1, skal dette inndeckes innenfor KUF-rammen, som det heter. Da blir det tøff inndeckning: Da blir det ingen inndeckning! Hvis statsministeren vil gjøre noe med dette, har han sjansen nå til å si at folkehøyskolene skal komme skadesløse ut av budsjettbehandlingen. Det er vekslere i den store helhet, men det vil være et kraftfullt håndslag til kulturene, til dem som bygger på det ideelle, og som statsministeren tidligere her har sagt at han vil forsvare.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:52:17]: For det første er det slik at vi på mange punkter i dette budsjettet styrker Frivillighets-Norge. Vi er for Frivillighets-Norge.

Så er det riktig – og det har jeg bekreftet også tidligere – at det er en reduksjon på kap. 253 Folkehøgskolar på 20 mill. kr i 2007. Det har versert en del andre tall. Det er 20 mill. kr i 2007, og en noe høyere årsvirkning i 2008. Det er riktig.

Det jeg sier om det, er at det er en reduksjon som vi har gjennomført for å finne plass til andre viktige ting på vårt budsjett, som f.eks. Kunnskapsløftet, med 1,4 milliarder kr til å ruste opp grunnskolen og bygge flere barnehager. Hvis det innenfor de rammene som Regjeringen har foreslått og som fastlegges her i Stortinget, er mulig å finne noe som kan gjøre at man kan rette opp denne type kutt, er vi åpne for dialog med Stortinget om det.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:53:37]: Mitt hovedspørsmål tar utgangspunkt i stortingspresidentens kloke ord til oss alle under frontaleseremonien, der han la vekt på Stortingets rolle i demokratiets saksbehandling, forholdet mellom Stortinget og Regjeringen, og viktigheten av å få reelle debatter i det offentlige rom når Stortinget får saker

til behandling, nødvendigheten av ulike gruppers adgang til å kunne gi uttrykk for sitt syn og ha en reell påvirkning.

Statsministeren hadde også noe av den samme kloke tilnærming i sin regjeringserklæring for et år siden. Om jeg kan få sitere noen få setninger, sa Regjeringen i sin tilredelseserklæring:

«Vi vil endre politikken innhold» – det er nå så – «og vil endre politikken form.»

Statsministeren sa også:

«Vi inviterer til et stort samarbeid om å gjøre Norge bedre.»

«Regjeringen har et flertall i Stortinget bak seg. Det betyr ikke at den skal gjøre som den vil.»

I oppfølgingsdebatten senere sa statsministeren:

«I regjeringserklæringen i går inviterte jeg Stortinget til samarbeid. Det er alvorlig ment. Vi er opptatt av å sikre samarbeid og nær kontakt med regjeringspartiernes stortingsgrupper, men vi er som regjering i tillegg opptatt av å ha et samarbeid med opposisjonen.»

Jeg skal ikke si at Regjeringen sa én ting og gjorde noe annet i denne saken, men jeg tror det er grunnlag for å si at det nok er en alminnelig oppfatning – selvsagt i opposisjonen, men jeg tror nok at det også ikke er så rent få innenfor hans eget parlamentariske grunnlag her i huset, og definitivt blant dem som følger med i norsk politikk, som mener at Regjeringen og Stortinget – la meg si det slik – har et forbedringspotensial når det gjelder å få dette samarbeidet til å bli bedre og viktigere enn det man har lyktes med så langt.

Statsministeren sa ikke noe i innlegget sitt i frontalesdebatten om dette, men jeg vil gi ham en anledning nå til å fortelle om hvordan han tenker seg at dette er et område som kan bli bedre de neste tre årene.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:55:41]: Jeg tror at nøkkelen til det er å snakke mer sammen. Jeg tror at nøkkelen for å få til en nærmere dialog mellom Regjeringen, regjeringspartiene og opposisjonen på Stortinget er å ha en tettere dialog også før sakene legges fram.

Vi er glade for at vi har god dialog når det gjelder pensjon, som er en stor og viktig reform – sannsynligvis den største saken Stortinget vil få til behandling i denne perioden, der det vil være mange runder og mange dokumenter som Regjeringen vil legge fram for Stortinget, både meldinger og proposisjoner. Vi inviterer til dialog om statskirken, som er en annen stor sak som vi vil forholde oss til i denne perioden. I tillegg tror jeg både opposisjonen og Regjeringen kan utvikle kontakt, utvikle samarbeidsformer, som gjør at vi har mer dialog om det som mange kaller mindre saker og løpende saker, gjerne før de legges fram. Vi har forsøkt det når det f.eks. gjelder diskusjonen om en ny lov om privatskoler. Vi har ønsket dialog på det området. Vi tror at mange saker er tjent med at det er et bredere flertall bak dem.

Vi ønsker å sitte ned og drøfte flere saker. Vi tror at det lettere skjer i fortrolighet enn gjennom mediene, men opposisjonen og Regjeringen bør samtale både gjennom medier og mer i fortrolighet, slik vi bl.a. har gjort når det gjelder pensjonssaken.

Lars Sponheim (V) [10:57:18]: Jeg takker for svaret. Jeg synes dette tegner bra, og det er jo også mange vitner til stede som kan bekrefte at statsministeren igjen gir uttrykk for en reell vilje til å bedre samarbeidsforholdet mellom regjering og storting, inkludert opposisjonen, for han sa faktisk i tiltredelsesdebatten at

«det i denne sal» – det var raust, det – «er personer med mye kompetanse og kunnskap som Regjeringen vil ha nytte av».

Det håper jeg han vil trekke veksler på. Da er det ikke grunnlag for å be noen i opposisjonen om å «jেকে seg ned» og oppføre seg ordentlig når man utfører sine opposisjonsverv, som vi har hørt i denne spontanspørretimen.

Jeg vil likevel minne om at Regjeringen helt til det siste ikke har forbedret seg mye. Arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen sa kategorisk i begynnelsen av september om sykelønnsforslaget: Vi har flertall i Stortinget for forslaget! Så gikk det noen dager, og så kom det fram at det flertallet ikke var der. Da gav han uttrykk for at det ikke var hans jobb å kommunisere med stortingsgruppene. Vedtaket var fattet med forankring i regjeringsapparatet og regjeringspartiene. Regjeringen hadde fremmet et forslag, og han var trygg på at det ville bli vedtatt.

Ingen av oss er trygg på det i dag. Det bare vitner om at vi sliter med manglende samarbeid mellom regjering og storting langt inn i budsjettbehandlingen utover denne høsten.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:58:32]: Jeg mener at budsjettet er et eksempel på en sak der Regjeringen har arbeidet mye sammen med regjeringspartienes stortingsgrupper. Derfor er også budsjettforslagets satsing på barnehager, på kommuneøkonomi, på helse, på veier, på jernbane og mange andre områder tatt vel imot. Jeg er ganske sikker på at alle de sakene og alle de rammene kommer til å bli vedtatt, for det har også vært drøftet mye hva som er totalrammen for budsjettet.

Samtidig er det jo slik at innenfor disse rammene, som selvfølgelig er strenge, vil det være mulighet til å foreta noen justeringer hvis man finner inndekning for en påplussing. Der vil det helt sikkert være ønsker hos regjeringspartiene og helt sikkert ønsker hos opposisjonspartiene. Hvor langt man greier å komme, er avhengig av hvor stor vilje og evne man har til å finne reell inndekning. Har man vilje og evne til å finne det, vil det også være mulig å få til justeringer under behandlingen av budsjettet. Nå tror jeg likevel at den viktigste dialogen har man før saker legges fram, for det ligger i sakens natur at når det er en flertallsregjering, er det mindre rom for å endre sakene etterpå enn det var med en mindretallsregjering.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Gunnar Kvassheim.

Gunnar Kvassheim (V) [10:59:59]: Lars Sponheim siterte fra tidligere uttalelser fra Regjeringen om at det var mye kunnskap i denne forsamling som en kunne ha god bruk for. Det minner meg om Bent Røislands ord om at

Venstre ikke er et parti, men en samling av de beste folkene vi har her i landet. Om ikke det er et aktuelt sitat fra denne perioden, er det en illustrasjon på at det kan være kompetanse i dette hus som det er vel verd å gjøre seg bruk av.

Regjeringen lovte større forutsigbarhet, og på ett punkt holdt det. Så langt har en neglisjert egne partigrupper, opposisjonen og alle de organisasjonene som kommer med innspill til Stortinget i den tro at deres argumenter kan ha påvirkning på det endelige resultatet.

Mitt spørsmål er helt konkret knyttet til den forestående budsjettbehandlingen. Kan alle de grupperinger og organisasjoner som kommer til Stortinget, påregne at når de påpeker dårlig begrunnede forslag, feilaktig begrunnede forslag, vil det være handlingsrom i Stortinget for å foreta forbedringer slik at budsjettet blir mer i samsvar med de prioriteringene som disse aktørene ønsker?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:01:15]: Det er flott å høre at Venstre har et sterkt og flott selvbilde, og at Venstre fortsatt mener at det består av de beste folkene vi har her i landet. Synd for Venstre at det ikke er flere som oppfyller kravet om å være de beste.

Så vil jeg si at det er klart at den drøftingen vi skal ha i Stortinget, skal være reell – i den forstand at vi skal ha høringer, vi skal lytte, og jeg regner med at stortingsgruppene vil ønske å gjøre de endringer de mener er nødvendige. Men det som jeg prøvde å formidle i det forrige svaret, er for det første at det er viktig at det er mer dialog for saker legges fram, for da er handlingsrommet større. Det andre er at de endringene som skal skje, skal skje innenfor de rammer som blir vedtatt. Da vet vi av erfaring at rommet for endringer er begrenset, for man kan lett bli enige om en påplussing, men det er vesentlig vanskeligere å bli enige om den nødvendige inndekning. Derfor er jeg – og regjeringspartiene – åpen for dialog, men vi vet at det er krevende når rammene er lagt. Derfor tror jeg utfordringen er å få til dialog etter at saker er lagt fram, men ikke minst før saker legges fram for Stortinget.

Presidenten: Siv Jensen – til oppfølgingsspørsmål.

Siv Jensen (FrP) [11:02:33]: Jeg tror jeg skal minne statsministeren om at det er Stortinget som er valgt av folket, og ikke Regjeringen. Derfor er det veldig uheldig når statsministeren står på denne talerstolen og tiltaler en stortingsrepresentant på den måten han har gjort i dag, ved å be vedkommende både jেকে seg ned og oppføre seg ordentlig. Det sømmer seg ikke for en statsminister, og det synes jeg statsministeren bør ta inn over seg.

Det er betenkelig når statsministeren nå tar til orde for å flytte mange av de formelle politiske prosessene ut fra denne salen og inn i lukkede rom. Det betyr altså at statsministeren helst vil ha dialog med opposisjonen i fortrolighet, som han kalte det selv, fremfor i full åpenhet i Stortinget. Det er betenkelig i forhold til hele vårt styringssystem. Det er altså slik at en regjering skal ta standpunkt i sakene, legge dem frem for Stortinget, og så er det opp til Stortinget å ta standpunkt til om de vil støtte dem eller

endre dem. Det synes jeg statsministeren må ta alvorlig, og tørre å ta dialog i åpenhet og i de formelle organene som tross alt gjelder for vårt styringssystem.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:03:40]: Først vil jeg gjerne si at når det kommer sterke beskyldninger, mener jeg at det er riktig at man også svarer. Mitt poeng er at Regjeringen for det første gjør det den har sagt at den skal gjøre, og når representanter gang på gang sier at vi ikke gjør det, mener jeg det er riktig at Regjeringen svarer, og at jeg sier hva jeg mener om det.

Det andre poenget mitt var at Fremskrittspartiet har stemt for en lang rekke tiltak som gjør at f.eks. pensjonister har fått det strammere økonomisk. De har tidligere stemt for økte egenandeler og kutt i f.eks. arbeidsløshets-trygd og kutt i uføretrygd ved å gå inn for lavere satser for det de kalte midlertidig uføre, og en del andre usosiale kutt. Det var mitt poeng.

Så er jeg lei meg hvis jeg sa at Fremskrittspartiet hadde stemt for 50 kr i egenandel i fysioterapi, for det har ikke de gjort, men de har altså stemt for mange andre usosiale kutt. Denne regjeringen fjernet den egenandelen etter et halvt år.

Når det så gjelder forholdet til Stortinget, er det helt riktig at det er Stortinget som er valgt av folket, og det er Stortinget som vedtar budsjettene. Men samtidig har vi parlamentarisme. Det betyr at Regjeringen utgår fra et flertall i Stortinget, og det er det vi nå gjør. Derfor er det selvsagt viktig at Regjeringen forankrer, klargjør budsjettets rammer før det legges fram, og det har vi gjort.

Siv Jensen (FrP) [11:05:01]: President! Nok en gang til en åpenbar misforståelse.

Presidenten: Dette er kommet opp to ganger her nå, og én gang ikke direkte fra talerstolen. Når det gjelder muligheten for å oppklare såkalte åpenbare misforståelser, vil presidenten vise til forretningsordenen § 37, som gjelder debattene. Der står det at hvis presidenten mener det kan være av betydning for det videre ordskifte, kan han gi anledning til å oppklare en åpenbar misforståelse. Dette gjelder debattene, men vi kan ikke åpne for dette når det gjelder spontanspørretimen. Den skal ikke foregå på den måten. Slike spørsmål som Siv Jensen nå åpenbart ønsker å ta opp, må tas opp i forbindelse med spørsmål og oppfølgingsspørsmål, ellers vil dette gli helt ut. Da vil vi ikke kunne få gjennomført spontanspørretimen slik den var forutsatt. Så den muligheten som er omtalt i § 37, gjelder debattene og ikke spontanspørretimen.

Siv Jensen (FrP) [11:06:01]: Og statsministeren kan fortsette å feilinformere Stortinget.

Presidenten: Inge Lønning – til oppfølgingsspørsmål.

Inge Lønning (H) [11:06:17]: Det må være tillatt å peke på at nødvendigheten av disse oppklaringsrundene dreier seg nettopp om forståelsen av rollefordelingen mellom parlamentet og regjeringen. Det er parlamentets

oppgave å holde regjeringen ansvarlig, og det er regjeringens ansvar å stå til ansvar overfor parlamentet – ikke omvendt. Derfor vil jeg kanskje antyde et lite råd til statsministeren, at ordtaket om at angrep er den beste form for forsvar, ikke gjelder samspillet mellom regjering og storting.

Men til de formelle spillereglene. Uformell kontakt er vel og bra, men bare dersom de formelle spillereglene blir respektert. I trontaledebatten var det en samlet opposisjon som mot slutten av debatten beklaget at man førte hele trontaledebatten på et meget ufullstendig informasjonsgrunnlag fordi den ene delen av Stortinget kjente til store deler av budsjettet på forhånd, den andre kjente bare det som var lekket systematisk gjennom pressen. Da svarte statsministeren på en måte som la det nær å tolke ham slik at han mener at disse lekkasjene var helt OK, og at det er helt greit at Regjeringen sørger for massiv informasjon om budsjettet før Stortinget har fått kjennskap til det. Det er i tilfelle et dramatisk brudd på de konstitusjonelle reglene.

Er det riktig forstått, eller vil statsministeren korrigere den oppfatningen?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:07:49]: Først til forholdet mellom storting og regjering. Der er det jo slik at parlamentet som oftest ikke har en og samme mening om et spørsmål. For eksempel når det gjelder budsjettet, er det entydige inntrykket at et flertall i Stortinget synes at budsjettet er meget bra, mens et mindretall, opposisjonen, synes at budsjettet er veldig dårlig. Da må Regjeringen basere seg på at flertallet i Stortinget synes at dette er et godt budsjett og vil stemme for rammene og hovedinnretningene, samtidig som de er åpne for å foreta – om mulig – justeringer innenfor de rammene. De formelle spillereglene skal selvsagt følges, men jeg tror det er en fordel at formell kontakt suppleres med mer uformell kontakt. Det har vært vanlig enten vi har hatt flertalls- eller mindretallsregjeringer, og jeg inviterer til mer av det, for jeg tror det er bra.

Når det gjelder presentasjon av budsjettet før det legges fram, var mitt poeng i trontaledebatten at den forrige regjeringen hadde en veldig lang liste hvor de presenterte skatteopplegg, hvor de presenterte veisatsing og mange andre satsinger før budsjettet ble lagt fram. Så jeg syntes det var litt underlig å høre en veldig prinsipiell argumentasjon mot lekkasjer – når den forrige regjeringen hadde det i stort omfang.

Presidenten: Hans Olav Syversen – til siste oppfølgingsspørsmål.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:09:08]: Jeg la også merke til at statsministeren bad enkelte stortingsrepresentanter om å jekke seg ned og oppføre seg ordentlig. Da kunne det være fristende å spørre om statsministeren har gitt samme formaning til enkelte av sine regjeringsmedlemmer i det siste, f. eks. kulturministeren – men det skal jeg la være.

Jeg er opptatt av det statsministeren var inne på om samspill storting–regjering og også muligheten for organisasjoner som representerer mange i dette landet, til å komme til orde. Det kan være de som representerer de private barnehagene, de som representerer pensjonistene, ulike pasientgrupper og andre frivillige organisasjoner. Finanskomiteens leder, Schjøtt-Pedersen, sier i dag at de i revidert bare endret på 700 000 kr. Det ligger kanskje som en mal.

Mitt spørsmål er: Er det virkelig rom for justeringer, eller har regjeringspartiene lukket døren for alle disse gruppene?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:10:24]: Svaret er at det er rom for justeringer, men jeg må understreke to viktige forbehold. Det ene er at det er krevende å få til justeringer når rammene er lagt. Da må man ikke bare være enige om hva man skal plusse på, som det helt sikkert er lett å skape enighet om, man må også være enige partiene imellom om hva man skal stramme inn på. Det er jo den siste oppgaven som alltid viser seg vanskeligst, og jeg har ikke lyst til å skape noen falske, urealistiske forventninger. Men det er opp til Stortinget å se om man greier å finne felles inndekning for å finansiere felles påplussinger.

Det andre jeg vil understreke, er at jeg tror at rommet for dialog med Stortinget, dialog med opposisjonen, er enda større før vi legger fram sakene. Der har vi en god dialog når det gjelder pensjon. Jeg ønsker at vi skal få en tilsvarende dialog når det gjelder stat–kirke, og gjerne på andre store og mindre saker, for da er rommet større og handlefriheten større.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er omme, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir en del endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser her til den oversikten som er delt om i salen.

De foreslåtte endringer i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 1, fra representanten Audun Blegen til kommunal- og regionalministeren, er overført til fornyings- og administrasjonsministeren som rette vedkommende.

Spørsmål 5, fra representanten André N. Skjelstad til olje- og energiministerens, blir etter anmodning fra statsråden flyttet og besvart etter spørsmål 14, dvs. til slutt i spørretimen.

Spørsmål 6, fra representanten Gunnar Gundersen til nærings- og handelsministeren, er overført til kunnskapsministeren som rette vedkommende.

Spørsmål 12, fra representanten Odd Einar Dørum til justisministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 13, fra representanten Bent Høie til fornyings- og administrasjonsministeren, blir etter anmodning

fra statsråden flyttet og besvart etter spørsmål 1, som skal besvares av samme statsråd.

S p ø r s m å l 1

Audun Blegen (H) [11:11:42]: «Det offentlige på ulike nivåer kjøper bygg- og anleggstjenester for ca. 80 mrd. kr i år. Byggenæringen sliter med at det er mange useriøse aktører i næringen. Byggenæringen ønsker ikke at useriøse bedrifter skal ha oppdrag for offentlige oppdragsgivere. Det offentlige må som oppdragsgiver opptre på en måte som fremmer seriøse bedrifter.

Hva kan det offentlige gjøre for å stimulere til en mer seriøs næring gjennom sin anskaffelses- og kontraktingspraksis?»

Statsråd Heidi Grande Røys [11:12:48]: Fyrst må eg få starte med å takke representanten for spørsmålet, eit veldig godt spørsmål, som eg har gledde meg til å svare på fordi det er viktig at vi er opptekne av dette, både i storting og regjering.

Eg er einig med representanten Blegen i at det er viktig at staten berre bruker seriøse firma til oppdrag. Det er likevel sånn at det er den einskilde verksemda sjølv som innanfor visse gitte rammer har ansvaret for at det skjer. Men Regjeringa har ein del verkemiddel som skal sikre at nettopp verksemdene gjer dette innanfor desse rammene. For det fyrste har vi regelverk for offentlege innkjøp, som gjeld både den statlege og den kommunale sektoren. Det krev at dei som vil delta i konkurransar om offentlege kontraktar, skal dokumentere at skattar og avgifter er innbetalte, og at reglar for helse, miljø og sikkerheit er overhaldne. I det gjeldande regelverket tek den plikta til å gjelde når kontrakten sin verdi overstig den nasjonale terskelverdien. Då den førre regjeringa heva terskelverdien i fjor haust, fall jo skatteattestplikta og HMS-attestplikta vekk for innkjøp mellom 200 000 og 500 000 kr. Det er positivt sett i lys av at ein får eit redusert dokumentkrav til næringslivet og dermed innsparingar av ein del administrative arbeidstimar i næringslivet, men det er uheldig i form av at det kan vere med og byggje opp under useriøse aktørar, som dermed har eit spelarom i forhold til dokumentasjonskravet. Difor innførte Regjeringa eit vedtak om at alle ved innkjøp over 100 000 kr skal innlevere nettopp skatteattest og HMS-attest.

Statlege etatar er vidare pålagde å følgje ILO-konvensjon nr. 94 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar. Reint praktisk betyr det at når statlege etatar inngår kontraktar om tenester og byggje- og anleggsarbeid over EØS-terskelverdien, skal kontraktane innehalde klausular som sikrar arbeidstakarane lønns- og arbeidsvilkår som ikkje er dårlegare enn dei som gjeld for same type arbeid innanfor same distrikt.

Så vil eg òg orientere representanten om eit sjølvstenedig initiativ som eg tok i forhold til mine kollegaer så seint som den 25. september i år. Eg skreiv eit brev til dei andre regjeringsmedlemene og understreka at statlege leiarar har eit ansvar for at staten ikkje nyttar useriøse firma, og at dette ansvaret òg gjeld avtalar som ligg under

grenseverdiane for innkjøp, og ikkje minst var det ei påminning om ILO-konvensjon nr. 94. Eg bad dei eksplisitt ta det opp med leiarane i dei underliggjande statsetatane, slik at vi er trygge på at staten gjer dette på ein skikkeleg måte.

Audun Blegen (H) [11:15:29]: Først vil jeg få takke statsråden for svaret. Jeg er veldig glad for at statsråden øver så sterkt press og øker bevisstheten i det offentlige rundt viktigheten og verdien av seriøse aktører. Jeg er imidlertid av den oppfatning at næringen selv ikke blir mer seriøs enn det byggherrer, enten det er private eller offentlige, legger opp til at den skal være.

Den forrige regjeringen samarbeidet tett med byggenæringen rundt spørsmålet om seriositet. Et av de konkrete tiltakene som ble etablert, var en kvalifikasjonsordning som heter StartBANK. Dette er en prekvalifiseringsordning som oppfyller alle krav det offentlige har til dokumentasjonsplikt til bedrifter, samtidig som StartBANK inneholder en rekke tilleggsopplysninger som bekrefter om bedriften er seriøs. Systemet kan byggherre bruke for å sjekke om bedrifter og entreprenører er seriøse, på en enkel og kostnadsbesparende måte, slik statsråden også var opptatt av.

Innenfor lovverket er det mulig for det offentlige å benytte formuleringer der en åpner for at medlemskap i StartBANK eller tilsvarende ordninger kan benyttes, istedenfor at en må sende inn alle standarddokumenter som er nødvendige, i hver bidige anbudsrunde. Og oppfølgingsspørsmålet er da: Vil statsråden nå ta et direkte initiativ overfor departementene og ikke minst kommunene for å få dem til å bruke formuleringer som åpner for at det benyttes denne typen kvalitetssikringsordninger?

Statsråd Heidi Grande Røys [11:16:46]: Eg er langt på veg einig i det representanten Blegen seier, men eg har berre lyst til å kommentere ein ting: Eg meiner at næringa sjølv har teke eit stort ansvar for å rydde i eigne rekkjer, nettopp, som representanten viser til, gjennom det samarbeidet som ein har hatt med myndigheitene no overalt, og spesielt innan byggjenæringa, som har fått veldig orden på spesielt det med svart økonomi. Tilsvarende har ein i reinhaldsbransjen spesielt hatt ei opprydding, der ein opererer med ei tilsvarende ordning for bedriftene som heiter «Ren Utvikling».

Eg meiner vi har gjort veldig mykje i høve til det regelverket vi har. Det gjeld innkjøpsregelverket, ILO-konvensjonen er teken opp, og det gjeld det arbeidet eg no har gjort i forhold til statsrådskollegaene mine med å innskjerpe dette forholdet. Men vi skal òg vere klære over at det kan finnast heilt ordentlege, skikkelege selskap både i byggjenæringa og for så vidt i reinhaldsbransjen som ikkje er med i dei organisasjonane som representanten peiker på. Vi skal passe på at dei ikkje vert ekskluderte fordi vi oppfordrar til spesiell bruk av nokon som har valt seg ei organisasjonstilknyping.

Presidenten: Vi går så over til spørsmål 13.

S p ø r s m å l 1 3

Bent Høie (H) [11:18:30]: «1. oktober hadde VG en artikkel om at avdelingsdirektør Paula Tolonen fratrådte sin stilling i Utlendingsdirektoratet (UDI) og gikk over til Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS). Det ble også opplyst at den tidligere avdelingsdirektøren fikk beholde lønnen sin på 728 000 kr i to år for å arbeide hos NOAS.

Er dette en alminnelig ordning innenfor statens lønns- og personalpolitikk, eller er dette en nyetablert praksis?»

E i r i n F a l d e t hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Heidi Grande Røys [11:19:06]: Bakgrunnen for at eg får dette spørsmålet, er knytt til mitt overordna ansvar for staten sin løns- og personalpolitikk. Eg kjem likevel ikkje til å diskutere innhaldet i representanten sitt spørsmål knytt til namn og statleg verksemd, men vil svare på spørsmålet reint generelt.

Enkelte permisjonar er lovbestemte. Fødsels-, omsorgs- og foreldrepermisjon er av den typen. Vi har andre permisjonar som er regulerte i avtaleverket mellom partane i den statlege sektoren av arbeidslivet. Då tenkjer eg t.d. på retten til permisjon for tillitsvalde, som er regulert i hovudavtalen i staten. Permisjon for å arbeide i anna verksemd er ikkje nærare regulert, korkje i avtaleverket eller som administrative retningslinjer som går ut frå mitt departement. Det er ganske vanleg at ein gir permisjon utan løn når ein arbeidstakar går over til ei anna verksemd, og som eit ledd i å løyse ei personalsak har det òg vore tilfelle der det har vore nødvendig å gi ei form for økonomisk kompensasjon, anten når arbeidstakaren går av, eller som permisjon med løn for ein kortare eller lengre periode. Dette er likevel på ingen måte noka omfattande ordning. Det er eit fåtal gonger det har skjedd, og det har då vore til det beste både for verksemda og for den tilsette sjølv når ein har valt den løysinga lokalt i den statlege verksemda.

Bent Høie (H) [11:20:35]: Jeg skal også forholde meg til saken helt generelt, men eksemplet er trukket fram nettopp fordi det illustrerer en ordning som jeg tror for de fleste var en stor overraskelse at i det hele tatt ble praktisert. Jeg vil også spørre statsråden mer presist fordi hun nevner at dette har vært tilfellet: Omfatter denne ordningen flere? Er det personer i fortid som har fått tilsvarende ordning i så lang tid med så høy lønn? Og omfatter den flere i UDI-systemet i nyere tid?

Staten er jo en betydningsfull, stor arbeidsgiver som har en mangslungen virksomhet. Det overrasker meg veldig at det ikke var mulig å finne andre jobber i staten som disse personene kunne bekle når staten altså allikevel betaler topplønn til disse personene.

Statsråd Heidi Grande Røys [11:21:39]: Eg kjem ikkje til å gå inn og svare konkret på spørsmål som gjeld UDI. Det ligg under arbeids- og inkluderingsministeren sitt ansvarsområde. Eg kan svare generelt at det er ingen

grunn til å hevde at dette er av eit stort omfang. Hadde det vore av eit stort omfang, hadde vi måtta gå inn og sjå på om dette var eit forhold som vi skulle regulere nærare, t.d. i det generelle permisjonsregelverket. Men som eg seier: Når ein lagar slike ordningar, er det som regel i samband med eit ynske om eit personskifte, men utan at det ligg føre eit tenestemisforhold eller ein annan grunn som skulle leie til oppseiing eller avskil. Årsakene til at leiinga ynskjer eit personskifte, kan vere forskjellige. Det kan vere frå at arbeidstakaren utgjer eit arbeidsmiljøproblem som må løysast raskt, til meir utanforliggjande årsaker der det er opplevd som ei belastning at vedkommande vert verande i ei stilling. I andre høve kan det vere arbeidstakaren som sjølv ynskjer eit skifte for kortare eller lengre tid, kombinert med at arbeidsgivaren ser seg tent med det for den statlege verksemda. Men hovudpoenget er at dette er ei løysing som ein finn på arbeidsplassen i ei foreining mellom arbeidsgivar og arbeidstakar. Det er ein fleksibilitet som vi meiner må liggje i regelverket, og når det ikkje har noko stort omfang, er det liten grunn til å begynne å regulere dette nærare fordi om ein f.eks. ikkje liker den eine avgjerda som her har vore omtalt.

Bent Høie (H) [11:23:19]: At dette har et lite omfang, gjør det ikke mindre prinsipielt vanskelig at staten i det hele tatt, når den sannsynligvis er landets største arbeidsgiver, åpner for at en som ansatt får lov til å ta med seg lønn til private virksomheter og organisasjoner i en så lang periode for å løse en personalsak. Det burde vært mulig for alle innenfor en omfattende statlig virksomhet å finne annen virksomhet innenfor staten. Dette innebærer også i realiteten en form for skjult støtte til en organisasjon, på 1,4 mill. kr, og alle som driver frivillig arbeid, vet at det er en betydelig støtte økonomisk. Her er det faktisk også, ikke minst, snakk om en betydelig støtte i forhold til kompetanse hos en organisasjon som oppfattes som motpart i denne sammenheng. Så jeg vil igjen spørre statsråden: Er det slik at vi vil se flere eksempler på at denne ordningen benyttes av statlig virksomhet, nemlig å gi ansatte permisjon med lønn i så lang tid for å begynne å jobbe i privat virksomhet?

Statsråd Heidi Grande Røys [11:24:44]: Det kan eg ikkje svare på, for, som eg har vore inne på, dette har skjedd i nokre få enkelttilfelle, der arbeidsgivar og arbeidstakar har vore einige om at dette var ei god løysing for den statlege etaten. Hadde det hatt eit større omfang enn det det har hatt, ville vi ha sett på om det var mogleg å regulere det. Men eg vil jo tru at nettopp representanten Høie frå Høgre vil vere oppteken av nettopp å støtte at ein har ein stor grad av desentralisert forvaltning knytt òg til personalansvaret rundt om i statsetatane, og at vi ikkje skal begynne å regulere det og dermed få eit stivbeint og firkanta regelverk som hindrar at ein finn lokale løysingar på utfordringar der og då i den lokale statlege etaten. Firkanta løysingar brukar sjeldan å gagne nokon som helst, og det gagnar iallfall ikkje ei effektiv forvaltning å ha ein type svar på alle typar utfordringar. Så inntil dette eventuelt får eit omfang som gjer at vi ser grunn til å gripe inn,

føler eg meg vel med at statsetatane har eit fleksibelt regelverk som gjer at dei når det er nødvendig, tek denne typen avgjerder, fordi det var det beste for statsetaten, og det var det beste for arbeidstakaren.

Presidenten: Vi går tilbake til spørsmål 2.

S p ø r s m å l 2

Ketil Solvik-Olsen [11:26:23]: «Ifølge NTB 13.10.05 fastslo finansminister Halvorsen at 15 års strid om bruken av gasskraftverk nå var avklart. Den 12.05.06 fulgte energiminister Enoksen og miljøvernministeren opp med en pressemelding hvor man fastslo at det var enighet om gasskraftpolitikken. Slike «avklaringer» burde medført forutsigbare rammebetingelser rundt f.eks. CO₂ for gasskraftprosjektet på Mongstad og det reviderte prosjektet på Skogn. Det har det ikke.

Hvilke forutsigbare rammevilkår har gasskraftaktørene egentlig fått fra Regjeringen?»

Statsråd Helen Bjørnøy [11:27:10]: Menneskeskapte klimaendringer er en av de største miljøutfordringene verden står overfor. Det er derfor viktig å unngå nye store utslippskilder og stimulere til at ny teknologi for CO₂-håndtering blir videreutviklet og tatt i bruk.

Denne regjeringen har sørget for at CO₂-håndtering ikke lenger bare er en luftig visjon, men et mål det arbeides systematisk for å nå. Satsingen i statsbudsjettet på 860 mill. kr til forskning, teknologiutvikling og arbeidet med CO₂-fangst på gasskraftverk er et synlig bevis på dette.

Jeg har notert meg at industrien har tatt Regjeringens ambisiøse politikk for CO₂-håndtering til etterretning. Statoil og Shell har lansert planer for en verdikjede på Tjeldbergodden. Også Industrikraft Midt-Norge kopler sitt reviderte prosjekt på Skogn opp mot arbeidet med å få på plass verdikjeder for CO₂.

Jeg kan ikke forskuttere hvilke krav som vil bli stilt i utslippstillatelsen til gasskraftverket på Mongstad. Saken er fortsatt under behandling, men jeg kan si så mye som at den nå er i slutfasen. Jeg ønsker å påpeke at Soria Moria-erklæringen om at alle nye konsesjoner til gasskraftverk skal basere seg på CO₂-håndtering, ligger til grunn for Regjeringens vurderinger.

Når det gjelder Skogn, har Regjeringen i Soria Moria-erklæringen lovet at den skal bidra til CO₂-håndtering ved Skogn dersom det blir aktuelt å bygge dette gasskraftverket.

Dersom selskapet nå ønsker å bygge gasskraftverk på andre vilkår enn det som framgår av den eksisterende utslippstillatelsen, vil det være opp til selskapet å søke om en endring. Hvilke vilkår som i så fall vil kunne bli stilt, må vurderes når det foreligger en søknad fra selskapet.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:29:22]: Jeg synes svaret her illustrerer veldig godt problemstillingen som jeg tar opp, for det statsråden sier, viser at det er ingen forutsigbarhet for aktører som ønsker å bygge gasskraftverk. Alt holdes hemmelig, en må inn i hemmelige forhandlin-

ger med Regjeringen for å vite hva slags rammebetingelser rundt CO₂ som skal gjelde. Det er ingen forutsigbar og åpen næringspolitikk, slik som Regjeringen lovte.

Det er interessant å høre at statsråden mener at endelig har CO₂-håndtering kommet på kartet. Allerede da Stortinget behandlet klimameldingen i mai 2002, slo et stort flertall fast at alle nye konsesjoner for gasskraftverk skal være basert på CO₂-rensing, så dette er ingen ny revolusjon fra Regjeringen. Det som er det nye med denne regjeringen, er at det ikke er noen forutsigbarhet i hvilke krav som bedriftene faktisk vil møte hvis de ønsker å bygge dette.

Da er spørsmålet igjen: Hvilken forutsigbarhet har aktørene, f.eks. Statoil på Mongstad, som har brukt mange, mange år og mange titalls, om ikke hundretalls millioner kroner for å få frem et prosjekt, for hvordan Regjeringen håndterer slike søknader?

Statsråd Helen Bjørnøy [11:30:30]: Det er riktig, som representanten Solvik-Olsen sier, at det er stor enighet i Stortinget om CO₂-håndtering og nødvendigheten av å ta et av verdens viktigste miljøspørsmål på alvor. Jeg er glad for at Stortinget har en felles forståelse av det. Når det gjelder rammevilkår for selskapene og industrien, er det en viktig betingelse at de er opptatt av CO₂-håndtering, fordi vi skal være en industri som er framtidsrettet.

Med hensyn til de konkrete søknadene må de behandles slik det er vanlig når vi behandler søknader om utslippstillatelser.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:31:23]: Det er snart et år siden Statoil sendte søknaden. Regjeringen har hatt denne søknaden inne siden i hvert fall januar – så langt jeg er kjent med saken. Den har ligget til behandling. Ingen ting har kommet ut før nå, de siste månedene. Regjeringen har visst om at 20.–22. september måtte Statoil ha et svar; vi er nå godt på overtid.

Til den klimadebatten som statsråd Bjørnøy nevner. Det bygges og åpnes ett kullkraftverk uten CO₂-rensing i Kina hver uke, og statens eget selskap, Statkraft, bygger to gasskraftverk uten CO₂-rensing i Tyskland. Men på Mongstad skal en altså ikke kunne bygge et gasskraftverk med forutsigbare rammevilkår. I stedet skal en ende opp med en evigvarende diskusjon i Regjeringen.

Det ligger ingen penger til CO₂-rensing på Mongstad i budsjettet for 2007. Det betyr at Regjeringen tidligst har tenkt å bevilge penger til CO₂-rensing i 2008. Hvordan henger det sammen når vi vet at Statoil ønsker å begynne å bygge et gasskraftverk på Mongstad høsten 2006, og Regjeringen – i hvert fall statsrådets eget parti – ønsker at dette skal skje parallelt?

Statsråd Helen Bjørnøy [11:32:36]: Statoil har, når de skal bygge gasskraftverk, mange søknader inne. Noen er behandlet av NVE og i Olje- og energidepartementet, noen sendes til Miljøverndepartementet. Det ble i juni 2005 sendt en søknad til SFT om utslippstillatelse. SFT gav sin innstilling til Miljøverndepartementet i august i år,

og vi har brukt tiden fra august og fram til nå til forhandlinger og samtaler med Statoil.

Jeg kan ikke, av forståelige grunner, komme inn på innholdet av den dialogen. Men jeg kan forsikre om at beslutningen vil bli tatt ganske raskt.

S p ø r s m å l 3

Knut Arild Hareide (KrF) [11:33:44]: Eg har gleda av å stille følgjande spørsmål til miljøvernministeren:

«Lavutslippsutvalget la fram sin innstilling 4. oktober. Innstillingen har mange gode vurderinger og forslag. Det er viktig å komme raskt i gang med oppfølgingen. Klimautfordringen er godt dokumentert, men utvalget har i begrenset grad klarlagt de politiske virkemidlene for hvordan følge opp forslagene til utvalget. Det er viktig med en bred politisk forankring av tiltakene.

Vil statsråden legge fram en egen stortingsmelding med utgangspunkt i Lavutslippsutvalgets innstilling, og når vil denne komme?»

Statsråd Helen Bjørnøy [11:34:25]: Lavutslippsutvalgets innstilling ble, som også nevnt av representanten Hareide, levert til meg den 4. oktober. Det er ingen tvil om at denne rapporten vil bli et særdeles viktig innspill til Regjeringens langsiktige klimapolitikk. Vi er allerede godt i gang med å få utløst en rekke av de tiltakene som foreslås. Det gjelder bl.a. CO₂-fangst og –lagring ved produksjon av gasskraft, sektorvise klimahandlingsplaner, ny klimavotetov, bilavgifter og innfasing av biodrivstoff.

Lavutslippsutvalgets innstilling vil tjene som et underlag for en beslutning om en generasjonsmålsetting i klimapolitikken. Utvalgets anbefalinger om tiltak strekker seg framover mot 2050 og går således utover den kortsiktige klimapolitikken, rettet mot oppfyllelse av Kyoto-protokollens første forpliktelsesperiode fra 2008–2012. Likevel er det i stor grad samsvar mellom de langsiktige tiltakene utvalget anbefaler, og den virkemiddelbruk Regjeringen arbeider med.

Oppfølgingen av Lavutslippsutvalgets innstilling vil være et viktig grunnlag for tilretteleggingen av en mer ambisiøs klimapolitikk etter 2012, altså etter Kyoto-protokollens første forpliktelsesperiode. Regjeringen vurderer i disse dager hvordan Lavutslippsutvalgets innstilling skal følges opp, og jeg vil komme tilbake til Stortinget når det gjelder hvordan vi konkret skal gjøre det.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:36:21]: Eg takkar for svaret. Eg er veldig glad for at miljøvernministeren viser engasjement nettopp på dette feltet og tek klimaspørsmålet på alvor. Eg forstår at Regjeringa må vurdere dette og komme tilbake til kva for form som er eigna for å leggja fram ei så stor og omfattande sak. Eg vil sterkt tilrå Regjeringa å leggje fram ei eiga stortingsmelding om ei så stor sak, som krev medverknad frå så mange departement. Og eg synest det er heilt naturleg at Miljøverndepartementet, med sin kompetanse, er leiar i eit slikt arbeid.

Eg har lyst til å stille eit konkret spørsmål: Statsråden var inne på generasjonsmålsetjinga. Vurderer statsråden å

komme tilbake til Stortinget med konkrete mål for utslepp og reduksjon av utslepp i Noreg f.eks. fram mot 2020 og 2050?

Statsråd Helen Bjørnøy [11:37:18]: Jeg har lyst til å understreke at jeg tar rådet som jeg nå har fått fra representanten Hareide, om å komme tilbake med en stortingsmelding, veldig alvorlig. Det er en vurdering vi er i gang med, og jeg vil absolutt legge stor vekt på de anbefalinger som stortingsrepresentanter gir meg.

Når det gjelder en generasjonsmålsetting, er det blant sakene vi i Soria Moria-erklæringen har sagt at vi skal få til, så det er også en del av den vurderingen vi nå gjør.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:38:03]: Då Lavutsleppsutvalet blei sett ned, fekk det i oppdrag å få til reduksjonar på 50–80 pst. Dei har no levert ei innstilling der dei seier at dei kan redusere utsleppa med to tredelar, altså 66–67 pst., innan 2050. Det er veldig viktig at målsetjinga i alle fall ligg i den storleiken, og at Regjeringa ikkje signaliserer at ein vil dempe ambisjonsnivået når det gjeld eit problem som vi faktisk ser blir større og større for kvar dag som går. Eg forstår at ein er i gang med arbeidet, men det er eit omfattande arbeid. Den førre regjeringa kom òg med tiltak, som avtale med PIL og forbod mot deponering, og vi sette i gang eit kvotesystem. Eg meiner at eit så stort arbeid som Lavutsleppsutvalet no peikar på, krev noko meir enn den daglege oppfølginga, og difor vil eg på ny understreka at ei eiga stortingsmelding, frå Miljødepartementet, er nødvendig på dette feltet.

Statsråd Helen Bjørnøy [11:39:08]: Jeg skal som sagt vurdere det – og vi gjør det i disse dager – og jeg vil komme tilbake til Stortinget når vi har foretatt den vurderingen.

Jeg har lyst til å understreke at klimaspørsmålet – klimautfordringene – er et av verdens aller viktigste spørsmål innenfor miljøsektoren, og derfor har Regjeringen veldig store ambisjoner på dette området. Jeg kan forsikre Stortinget om at dette er et arbeid som har veldig høy prioritet i Regjeringen.

S p ø r s m å l 4

Tord Lien (FrP) [11:39:56]: Det var jo en rørende enighet vi nå var vitne til.

La meg begynne med å si at jeg håper statsråden hadde en fin tur til Trillemarka i går. Jeg har følgende spørsmål til statsråden:

«Verneprosessen i både Hyllingsdalen og Trillemarka–Rollag har skapt stor debatt lokalt. Regjeringen har sagt at de vil legge vekt på gode verneprosesser basert på debatt med lokale krefter og god dialog med Stortinget for å skape bredest mulig flertall for sin politikk. Den 15. juli uttalte representanten Ola Borten Moe til Nationen at han så det som naturlig at vern som var klart større enn Stortinget hadde gitt sin tilslutning til, skulle behandles i Stortinget.

Vil Stortinget få disse sakene til behandling?»

Statsråd Helen Bjørnøy [11:40:59]: Vernesaken for Trillemarka–Rollagsfjell inngår i arbeidet for økt skogvern. I mars 2003 iverksatte Miljøverndepartementet ved daværende statsråd Børge Brende en saksbehandling for å vurdere vern av et større skogområde i Trillemarka–Rollagsfjell. Skogarealet som ble utredet for nytt vern, var på ca. 161 km².

Høsten 2003 voterte Stortinget over følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen om ikke å opprette nytt naturreservat i stort omfang i Trillemarka – Rollag Østfjell i tillegg til den delen av Trillemarka som ble vernet i 2002.»

Forslaget falt med 77 mot 21 stemmer, og arbeidet med å vurdere vern av et større skogområde i Trillemarka–Rollagsfjell er dermed videreført.

Miljøverndepartementet har nylig mottatt tilrådingen fra Direktoratet for naturforvaltning om vern av Trillemarka–Rollagsfjell. Saken vil bli underlagt grundig behandling i departementet. Jeg legger stor vekt på å få innspill og synspunkter fra de ulike partene i saken, som jeg jobber tett og mye med.

Regjeringen vil ta stilling til verneomfanget for området mot slutten av året. Behovet for finansiering knyttet til vernet vil først kunne anslås når spørsmålet om verneomfang er avklart. Det vil derfor tidlig i 2007 bli lagt fram en sak for Stortinget om finansiering.

Når det gjelder Hyllingsdalen, er et forslag til vern av området, inkludert fire naturreservater i Røros kommune, sendt på høring i vår med høringsfrist 16. juni. Planarbeidet er et ledd i oppfølgingen av St.meld. nr. 62 for 1991-92 Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge. Det samlede arealet for verneforslaget er på ca. 345 km². Ulike forslag til arealomfang og -avgrensning ble omtalt i nasjonalparkmeldingen.

Under behandlingen av meldingen i 1993 tok ikke Stortinget konkret standpunkt verken til verneform eller arealomfang for de noe over 50 verneforslagene i landsplanen. Dette skulle avklares senere gjennom den ordinære verneplanprosessen etter saksbehandlingsregler fastsatt med hjemmel i naturvernloven.

For Skardsfjella–Hyllingsdalen ble det under det senere dokumentasjonsarbeidet avdekket betydelige vernekvaliteter også videre nordover og vestover. Dette er verdier man ikke kjente til da stortingsmeldingen ble utarbeidet. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har derfor fremmet et verneforslag som i areal er større enn det som fremgår av St.meld. nr. 62. Gjennom møter og høringer har Fylkesmannen innhentet nyttige opplysninger som grunnlag for å vurdere konsekvensene i forhold til ulike brukerinteresser.

Fylkesmannen vil i nær framtid komme med sin tilråding, som videre skal behandles av Direktoratet for naturforvaltning. Deretter går saken til Miljøverndepartementet, som klargjør vernesaken for avgjørelse av Kongen i statsråd. En slik saksprosedyre og myndighetsutøvelse er i samsvar med naturvernlovens bestemmelser og vanlig praksis.

Tord Lien (FrP) [11:44:53]: Jeg er for så vidt kjent med det statsråden sier om naturvernloven. Da konstaterer jeg nok en gang at utspillene til Ola Borten Moe er utspill han må ta på egen kappe, ikke på bakgrunn av Regjeringen og det flertall han representerer.

Når det gjelder Hyllingsdalen, er det verdt å si at verneområdet er dramatisk økt i forhold til det som noensinne har vært nevnt under stortingsbehandlingen. Det er mulig at det er fornuftig, men da synes jeg at Stortinget burde få muligheten til å si sin mening om størrelsen på vernet.

Når det er sagt, er det lokalsamfunn som blir hardt rammet. Brekken i Sør-Trøndelag vil etter min oppfatning bli fraflyttet og folketomt hvis dette vernet blir gjennomført.

Stortingspolitiker Sigrun Eng sier at dersom det største alternativet med hensyn til vern i Rollag blir gjennomført, vil det bety begynnelsen på slutten for Sigdal og Rollag. Da vil lysene i husene på tunene om 10–20 år være tent bare i påsken.

Er dette bekymringer som statsråden deler?

Statsråd Helen Bjørnøy [11:46:01]: Det er viktig i alle verneprosesser at det etableres god dialog med alle involverte og alle ulike interessenter. Det gjøres gjennom møter og høringer som Fylkesmannen holder, og det gjøres i kontakt med direktoratet og med departementet. Jeg legger stor vekt på å innhente alle ulike synspunkt i sakene. Derfor er også lokale interesser, det som befolkningen er opptatt av i ulike bygder og lokalsamfunn, av stor interesse. Det tillegges stor vekt fra Miljøverndepartementets og Regjeringens side.

Tord Lien (FrP) [11:46:50]: Jeg hører hva som blir sagt. Å innhente synspunkter er en interessant måte å jobbe på, men det blir jo lite fruktbart hvis disse synspunktene ikke blir hørt. Jeg har lyst til å peke på at i forhold til Trillemarka–Rollag er det vist til i media og fra Regjeringen at det er tre alternativer – 100, 150 og 200 km². Slik jeg ser det, er ingen utvidelse av vernet også et alternativ som man må ta med i dette bildet.

Regjeringen har sagt at den ønsker et lavere konfliktnivå. Samtidig vet vi at miljøvernministeren i den senere tid har blitt kritisert bl.a. av Skogeierforbundet fordi frivillige vernesaker ikke blir gjennomført. Vi vet også at naturmangfoldloven er i ferd med å bli ferdig utredet i departementet og kommer til Stortinget om ikke lenge. Vi vet også at Samerettsutvalget snart legger ut sin innstilling, som og vil få betydning for utmarkspolitikken i Norge. Da synes jeg det vil være betimelig med en pause nå, til disse sakene har landet i Stortinget, slik at Stortinget får være med på å si sin mening om norsk utmarkspolitikk i framtiden.

Statsråd Helen Bjørnøy [11:48:07]: Jeg har lyst til å slå fast veldig tydelig at for Regjeringen er det ikke aktuelt å innføre en vernepause. Vi følger de planer vi legger. Men jeg tror det er fullt mulig å kombinere en tydelig strategi for vernearbeidet med gode prosesser som ivaretar lo-

kale interesser, som sørger for at alle synspunkter i en sak blir hørt, og at man får muligheten til å komme med innspill. Derfor er det viktig at vi tar den tiden vi trenger på nødvendige prosesser. For når prosessene er gode, er det også, med stor sannsynlighet, større sjans for at man lykkes med et godt vernearbeid og en god forvaltning i arbeidet etterpå.

Presidenten: Spørsmål 5 vil bli besvart etter spørsmål 14.

S p ø r s m å l 6

Presidenten: Dette spørsmål, fra representanten Gunnar Gundersen til nærings- og handelsministeren, er overført til kunnskapsministeren som rette vedkommende.

Gunnar Gundersen (H) [11:49:27]: Jeg har gleden av å stille følgende spørsmål til kunnskapsministeren:

«Forskningsrådets adm. dir. Arvid Hallén har på Forskningsrådets hjemmeside 21.9. en omtale av en diskusjon med NHO som krever oppmerksomhet. Det er Nordområdestrategien som er tema, og i innledningen refereres Hallén på at «Forskningsrådet er ingen næringspolitisk aktør». Dette er oppsiktsvekkende i lys av flere strategiske forskningsprosjekter som Forskningsrådet har iverksatt, og av de mange prioriteringer Forskningsrådet må gjøre blant forskningsprosjekt.

Delers statsråden Halléns oppfatning av Forskningsrådets rolle?»

Statsråd Øystein Djupedal [11:50:12]: Forskningsrådet er et forvaltingsorgan med særskilte fullmakter som er forvaltningsmessig underlagt Kunnskapsdepartementet. Derfor er dette et spørsmål som ligger under min portefølje.

Forskningsrådets nåværende vedtekter ble fastsatt ved kgl. res. 20. desember 2002. I vedtektene heter det bl.a.:

«Norges forskningsråd har ansvar for å øke kunnskapsgrunnlaget og bidra til å dekke samfunnets behov for forskning ved å fremme grunnleggende og anvendt forskning og innovasjon.»

Videre heter det:

«Norges forskningsråd skal (...) arbeide for å fremme innovasjon i næringsliv og offentlig sektor i hele landet» og «arbeide for sammenheng mellom grunnleggende og anvendt forskning og innovasjon.»

Å synliggjøre Forskningsrådets ansvar for innovasjon har vært et viktig element i den omorganiseringsprosessen rådet har vært gjennom. I vedtektene slås det fast at den faglige virksomheten i rådet skal organiseres i tre enheter der den ene skal ha ansvar for innovasjon og brukerinitiert forskning.

Stortinget ble orientert om status for omorganiseringen, de ulike rollene Forskningsrådet har og forventinger til rådet framover, senest gjennom behandling av St.meld. nr. 20 for 2004-2005, Vilje til forskning, våren 2005.

Jeg har selv god kontakt med Forskningsrådet og dets administrerende direktør, og jeg har aldri vært i tvil om at

rådet og administrerende direktør Hallén er seg bevisst den rollen rådet har for å fremme forskningsbasert nyskaping og innovasjon.

I sitt spørsmål trekker representanten Gundersen fram et sitat fra en diskusjon mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og Norges forskningsråd. Bakgrunnen for diskusjonen er at NHO har sendt brev til fire departementer om at Forskningsrådets nordområdestrategi i for stor grad fokuserer på de negative konsekvenser økt petroleumsvirksomhet i nord vil kunne ha.

Forskningsrådets administrerende direktør har overfor departementet understreket at utsagnet som representanten Gundersen viser til, kunne vært mer presist, og at det kan misforstås dersom det leses ute av sin sammenheng. Forskningsrådets direktør sier at det han ønsket å formidle, var at Forskningsrådet, i motsetning til NHO, ikke er en næringspolitisk interesseorganisasjon, men har en bredere rolle.

Det hersker ingen uenighet om at Forskningsrådet har vært og fortsatt skal være en viktig aktør for å oppnå innovasjon og nyskaping i norsk næringsliv.

Gunnar Gundersen (H) [11:52:32]: Jeg setter pris på svaret – jeg hadde i og for seg ikke forventet noe annet svar enn at Forskningsrådet er seg dette bevisst. Men uttalelsen var ganske lett å lese ute av sin sammenheng, for det var veldig få som kjente til diskusjonen med NHO i etterkant. Jeg vet at uttalelsen ble lagt merke til i ganske brede miljøer. Den ble fjernet fra hjemmesiden til Forskningsrådet rett etter at jeg stilte mitt spørsmål, så de som eventuelt prøvde å finne den igjen etterpå, fant den ikke. Jeg tolket det dit hen at Forskningsrådet her var klar over at man hadde kommet med en uttalelse som ikke var særlig heldig.

Jeg tror det er viktig at en så viktig aktør som Forskningsrådet er seg akkurat dette ansvaret bevisst – hvor sterkt signalene og de prioriteringene de gjør, virker ute i samfunnet. Derfor ønsket jeg å ta opp uttalelsen, uten å gå altfor mye inn i diskusjonen med NHO.

Statsråd Øystein Djupedal [11:53:36]: Det er selvfølgelig hyggelig å kunne oppklare misforståelser knyttet til en diskusjon mellom NHO og Forskningsrådet.

La meg bare understreke at Forskningsrådet forvalter en portefølje innen petroleumsrelatert forskning på hele 900 mill. kr, og så sent som i juni bevilget man 160 mill. kr til oljeteknologiske prosjekter. Forskningsrådet har et bredere mandat – i likhet med Regjeringens nordområdestrategi, som dreier seg om mange ulike og viktige felt, der petroleumsfeltet er ett. Samarbeidet med Russland er selvfølgelig viktig, men det har et bredere mandat og er et bredere felt.

Vi satser tungt på petroleumsforskning i nord. Forskningsrådet forvalter veldig mange av de pengene Stortinget stiller til rådighet for dette – og gjør det på en utmerket måte. Den uttalelsen som avstedkom litt interesse, er en uttalelse som ikke skal leses ute av sin sammenheng, men nettopp på den måten at det er et bredere mandat både

Forskningsrådet og Regjeringen i sin nordområdestrategi skal legge til grunn.

Gunnar Gundersen (H) [11:54:38]: Vi er vel i og for seg ganske enige om at her har det samme Forskningsrådet en jobb å gjøre i forhold til å være veldig bevisst.

Også Forskningsrådet har strategiske satsingsområder. Det er ingen tvil om at det dermed gjøres en prioritering når det gjelder hva Norge som nasjon satser på innen forskning og utvikling. Det er det vel ingen som er uenig i, men da må man også være klar over at det på mange måter fungerer som næringspolitiske signaler ut i det brede samfunnslag. Jeg stilte mitt spørsmål rett og slett for å rette oppmerksomheten mot akkurat den rollen som Forskningsrådet her har. Det er ingen uenighet om at de er nødt til å gjøre prioriteringer, bare man er seg veldig bevisst at de valgene faktisk er ganske viktige. Derfor ville jeg trekke fram denne uttalelsen.

Statsråd Øystein Djupedal [11:55:32]: Jeg takker nok en gang for at jeg kunne oppklare det som eventuelt måtte være en misforståelse. Forskningsrådet og dets administrerende direktør er selvfølgelig fullt klar over det mandatet som er gitt dem, og følger det lojalt.

Vår regjering har en bred satsing på nordområdene, hvorav petroleumsforskning er en veldig viktig pilar, noe jeg akkurat har understreket. Det stilles betydelige midler til rådighet når det gjelder dette, midler som selvfølgelig kommer ulike norske forskningsmiljøer til gode. I neste runde er det også andre som nyter godt av den betydelige aktiviteten som er innenfor dette feltet.

S p ø r s m å l 7

Bente Thorsen (FrP) [11:56:18]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til nærings- og handelsministeren:

«Staten bevilger hvert år store summer til offentlige innovasjonsordninger, men det kan virke som det er en ulik praksis i fylkene når det gjelder praktiseringen av etableringsordninger. Gründere med nye og gode prosjekter opplever at søknadsprosessen er så omfattende og komplisert at de får avslag.

Vil statsråden ta et initiativ til å se på regelverket knyttet til etableringsordningen, slik at praktiseringen av reglene blir mer forutsigbare og mindre byråkratiske?»

Statsråd Dag Terje Andersen [11:56:58]: Ved etableringen av Innovasjon Norge ble det lagt vekt på at de næringsrettede virkemidlene skulle tilpasses regionale utfordringer. Fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør har økt fylkeskommunenes handlefrihet. Rammene til fylkeskommunene varierer ut fra næringsmessige og distriktpolitiske mål. Alt i alt innebærer dette forskjellige prioriteringer fra fylke til fylke, bl.a. ut fra lokalpolitiske mål for næringsutvikling. En konsekvens av dette er at resultatet av behandlingen av enkeltsoknader kan variere noe fra fylke til fylke.

Bevilgningen til etablererstipendordningen under Innovasjon Norge gis av Kommunal- og regionaldepartementet. Den enkelte fylkeskommune velger selv å prioritere bruken av ordningen og kan gi føringer. Kommunal- og regionaldepartementet gjennomgår nå samtlige ordninger opp mot det nye regionalstøtteregulverket som kommer fra 2007. I tillegg har de bedt Innovasjon Norge om å vurdere hvordan en ny ordning med støtte til ulike driftsutgifter i nyetablerte virksomheter kan innrettes. Nylig ble Innovasjon Norges stipendordninger for etablerere evaluert, og konklusjonene fra evalueringen var svært positive.

For å sikre at prosjektene som støttes, er bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme, er søknadsprosessen viktig. Innovasjon Norge skal utfordre etablerere og bedrifter før prosjekter igangsettes. Bevilgningene skal gi etablerere og bedrifter muligheter til å realisere nye ideer og prosjekter, utvikle og internasjonalisere virksomheten og finne samarbeidspartnere. Det er en krevende prosess, som stiller store krav til både søkerne og Innovasjon Norge. Jeg mener det er viktig med en slik grundig behandling ved fordeling av offentlige midler.

Innovasjon Norge ivaretar en viktig balanse mellom overordnede nasjonale målsettinger og fylkeskommunale føringer. Dette er et system jeg mener etablerere og etablert næringsliv er godt tjent med, og som vi derfor bør videreutvikle.

Bente Thorsen (FrP) [11:58:57]: Jeg takker for svaret.

Som nevnt blir en rekke innovasjonsmidler tildelt etter fylkesvis vedtatte planer. Dette medfører at selv om en søker kan ha et godt prosjekt, som kan utvikle arbeidsplasser i en annen del av landet enn der søkeren bor, avslås søknaden – med referanse til satsingsområdet i fylket. Det bør jo ikke være adressen som avgjør resultatet av søknaden.

Når det gjelder søknadsprosessen, kan det være opp til 10–15 ulike skjemaer som skal fylles ut. Det kan for så vidt være greit – hvis søknadsskjemaene er konkrete nok. For etablerere koster dette kolossalt, både i penger og i tid. I mange tilfeller er gründerne/etablererne mer opptatt av selve prosjektet enn av søknadsprosedyrene. Derfor håper jeg at statsråden vil ta initiativ til å forenkle skjemaet, som for mange oppleves som det største hinderet for å komme i gang. Vi i Fremskrittspartiet er helt klart også *for* at prosjektene når de blir støttet, skal være trygge, både når det gjelder de bedriftsøkonomisk og de samfunnsøkonomisk lønnsomme prosessene. Det må komme klart fram.

Statsråd Dag Terje Andersen [12:00:18]: Jeg er enig med representanten Thorsen i at det skal være en ambisjon om at tilgjengeligheten til Innovasjon Norges virkemiddel – for så vidt alle offentlige virkemidler – skal være så god som mulig. Det at Innovasjon Norge ble etablert som ett selskap, var jo mye med utgangspunkt i at det ville være en fordel for næringslivet å ha én dør å henvende seg til. Jeg har selv som ordfører prøvd å hjelpe bedrifter i etableringsfasen da vi hadde det gamle systemet, da mye av

jobben bestod i å finne ut hvilken dør en egentlig skulle banke på først. Dette er i seg selv et stort framskritt.

Det blir nå utviklet bedre muligheter for elektroniske søknader, f.eks. i forbindelse med etablererstipend. Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet vil i fellesskap bedre den teknologiske muligheten til å finne fram i systemene via nettløsninger. Innovasjon Norge gjennomfører stadig kundeundersøkelser som fører til at de justerer sine arbeidsmåter for å få mest mulig tilfredse kunder, men – som representanten også sier – innenfor den sikringen som ligger i kvalitetssikring av søknader. Min ambisjon er at vi skal ha så lite byråkrati som mulig, men vi skal ha så mye kvalitetssikring som nødvendig.

Bente Thorsen (FrP) [12:01:35]: Jeg takker for svaret.

En viss bedring i tilgjengeligheten med tanke på avsending av søknad er positivt. Men vi i Fremskrittspartiet er også opptatt av at søknadsskjemaene skal være minst mulig byråkratiske. De bør være av standard type, med konkrete spørsmål og med klar beskjed om hvilke vedlegg som ønskes, og ikke slik som de er i dag. I dag kan en søker i samarbeid med næringsrådgiver i kommunen oppleve det som helt umulig å få svar på hvilken informasjon som ønskes. Dette kan ta mange dager. Det har også som resultat at det blir brukt masse kommunale ressurser, med påfølgende økonomiske og personalmessige konsekvenser.

Jeg håper at statsråden tar en gjennomgang av regelverk og søknadsskjemaer for etablerernes del og ikke minst for å redusere kommunal og regional ressursbruk. Jeg forstår at det har vært en endring i forhold til Innovasjon Norge. Jeg håper det er en kontinuerlig prosess for å forenkle dette systemet. Det må skje i nært samarbeid med etablererne ute i distriktene, slik at en får høre hvor flaskehalsene som stopper enkelte prosjekter, er.

Statsråd Dag Terje Andersen [12:03:01]: Som jeg for så vidt allerede har vært inne på, er kanskje det viktigste verktøyet å forbedre rutineene, både i forhold til den kvalitative kontrollen, og i forhold til den kundevennlige behandlingen. Den undersøkelsen som Innovasjon Norge selv gjennomfører, finner ut hvorvidt kundene er fornøyd med den servicen de får i Innovasjon Norge. Som jeg nevnte i mitt første svar, viser de evalueringer som er gjennomført, f.eks. i forhold til etablererordningen, at det er stor grad av tilfredshet med måten kundene blir møtt på. Men det er selvfølgelig ikke til hinder for at en til enhver tid – og da gjelder det altså Innovasjon Norge – jobber med forbedringer.

Det jeg imidlertid ikke tror kommer til å være mulig å få til, er en fullstendig lik behandling fra fylke til fylke, fordi det er forskjellige programmer og forskjellige aktiviteter i de forskjellige fylkene. Det er klart at muligheten for å få gjennomslag innen verdiskapingsprogrammet for treprosjekt sannsynligvis vil være betydelig større og mer relevant i Hedmark enn i Finnmark, mens den satsingen vi har på marin teknologi og utvikling, vil være mer aktuell langs kysten enn den vil være i Oppland. Derfor vil den

typen lokal tilpasning som kan medføre forskjellsbehandling, nettopp gi den behandlingen som er riktig i forhold til de prosjektene som til enhver tid behandles i det enkelte fylke. Den lokale innflytelsen mener jeg også er verdifull for næringsutviklingen i Norge.

S p ø r s m å l 8

Åse M. Schmidt (FrP) [12:04:58]: «E39 fra Kristiansand til Stavanger er en av de strekningene som er mest ulykkesbelastet. I forrige uke var det igjen en dødsulykke, ved Lenefjorden i Vest-Agder. Her har det vært flere dødsulykker på kort tid. Politiet og Statens vegvesen har påpekt dette flere ganger, men det er lite de kan gjøre bortsett fra å redusere tillatt fart. Kombinasjonen av smal vei, kraftige svinger og store høydeforskjeller gjør strekningen ekstremt farlig, noe også Lastebileierforeningen påpeker.» – Vi ser av oppslag at 72 er drept i Vest-Agder på denne strekningen fra 1990–2006, og for en og en halv uke siden fikk vi enda et dødsfall. Her må noe gjøres. –

«Hva vil statsråden gjøre med dette?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:05:48]: Hendin-gane på E39 gjer det tydeleg at ein treng både kortsiktige og langsiktige tiltak. Dei kortsiktige tiltaka gjeld fartsgrenser, skilting og tiltak som betrar friksjonen. Statens vegvesen har i samråd med lensmannskontoret i Lyngdal vedteke å setje ned fartsgrensa frå 70 km/t til 60 km/t. Det gjeld heile ulukkesstrekninga ved Lenefjorden. I tillegg vil Vegvesenet skilte strekninga med skiltet «Ulukkesstrekning». Få dagar etter den siste ulukka vart friksjonen på vegdekket målt. Den ligg innafor dei krava som gjeld. Statens vegvesen vil likevel syte for at asfaltdekket vert frest, slik at friksjonen vert endå betre.

Gjennom budsjettforslaget for 2007 har Regjeringa valt å gjennomføre Nasjonal transportplan med økonomiske midlar, i motsetnad til i førre stortingsperiode, då Framstegspartiet var med på å vedta statsbudsjettet i tre av fire år. Det er difor no grunn til å sjå på Statens vegvesen sitt handlingsprogram med ein heilt annan grad av realisme enn tidlegare.

Det er i dette handlingsprogrammet for stamvegnettet i perioden 2006–2009 prioritert 15 mill. kr til tiltak for å betre trafikktryggleiken i Lenebakken på staden der den siste dødsulukka var. Tiltaket er planlagt gjennomført i 2008–2009.

For m.a. å betre trafikktryggleiken på E39 i Vest-Agder er det i Statens vegvesen sitt handlingsprogram for perioden 2006–2009 prioritert utbygging av stamvegen mellom Vigeland og Osestad. Det er lagt opp til anleggsstart årsskiftet 2008/09, med fullføring i perioden 2010–2013.

Nasjonal transportplan for perioden 2010–2019 er no under utarbeiding. Større utbetringar, strekningsvise investeringsprosjekt og tiltak for å betre trafikktryggleiken mellom Osestad og Oftedal vil då verte vurderte i samanheng med andre aktuelle prosjekt for å betre tilhøva på stamvegen mellom Kristiansand og Stavanger.

Åse M. Schmidt (FrP) [12:07:57]: Jeg takker for svaret.

Når det gjelder nettopp den strekningen som vi kaller Osestad–Herdal, som er en forlengelse av den strekningen som statsråden selv påpekte, altså Vigeland–Osestad, er det faktisk en mulighet å implementere denne strekningen i strekningen Vigeland–Osestad, hvor det er beregnet oppstart i 2008.

Vi vet også at på E39 er det i Rogaland kun 12 km som har full motorveistandard, og i Vest-Agder er det null kilometer som har fullgod motorveistandard. Vi ønsker at statsråden skal være positiv, og håper at hun kan bekrefte at strekningen Osestad–Herdal kan implementeres i pakken Vigeland–Osestad, slik at det blir en trafiksikker E39 på hele denne strekningen, og at det ikke bare blir stykkevis og delt, for det vet vi er et problem.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:08:56]: Dersom ein i førre periode hadde gjort det som denne regjeringa gjer, nemleg å følgje opp Nasjonal transportplan, hadde vi kome mykje lenger med omsyn til å få ein fullgod standard på ein større del av vegnettet i dette landet. Det gjeld òg i Vest-Agder.

Eg kan ikkje her og no drive planleggingsarbeid og gi lovnader for prosjekt som ligg føre. Det ville ha vore usemle, og eg har ikkje tilstrekkeleg grunnlag for å gjere det. Men det eg kan seie, er at me har desse strekningane i fokus. Eg har gjort greie for det som ligg inne i Nasjonal transportplan, og som òg Framstegspartiet har vore med og vedteke her i Stortinget. Så skal eg utover det sørje for eit godt grunnlag for prioriteringane i neste Nasjonal transportplan, som Stortinget skal få om to år.

Åse M. Schmidt (FrP) [12:09:57]: Jeg vet akkurat hva Framskrittspartiet har foreslått i sitt reviderte budsjett, og der er Nasjonal transportplan i høyeste grad på plass, så jeg synes ikke det skal være til debatt nå. Men i tillegg viser det seg at en tilbringer til denne strekningen på E39, altså rv. 465, som er bygd med bompengefinansiering osv., er bygd i godt og vel 6 meters bredde, noe som vil bety at to vogntog faktisk ikke kan passere hverandre uten å måtte kjøre utenfor yttergrensen. Dette er et stort problem også på sommerføre, men ikke minst på vinterføre.

Kan statsråden love at hun vil se på problematikken, slik at vi på denne strekningen får en vei som er tilpasset dagens trafikk, og slik at vi ikke går bakover inn i fremtiden, for det ble faktisk bygd en bedre og bredere vei for 30 år siden.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:10:53]: Eg skal sjølv-sagt ta ein runde og gå inn og sjå på kva som skjer på rv. 465. Men reint generelt vil eg seie at dei vegstandardane som har lege til grunn for planlegging, er dei standardane som òg ligg i Nasjonal transportplan. Og kor stor trafikk det er på vegen, har vorte knytt opp til kva breidd vegen får.

No har Vegdirektoratet allereie under utarbeiding nye vegstandardar som skal leggast til grunn ved neste Nasjonal transportplan, og i den samanhengen skal eg sjølv-sagt òg ta med meg det som representanten her seier, at dei ve-

(Statsråd Navarsete)

gane som me no byggjer, må vere breie nok til at òg tunge køyretøy har trygg og god passasje.

S p ø r s m å l 9

Torbjørn Andersen (FrP) [12:12:00]: Vi befinner oss fortsatt på de sørlandske veier. Jeg har følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«E18 mellom Harebakken og Rannekleiv i Arendal er planlagt utbygget til en to- og trefelts motorvei i første omgang, for så senere å utvides til en firefeltsvei når den økte bevilgningen kommer på plass. Hele strekningen mellom Arendal og Grimstad vil dermed kunne bli liggende som en to- og trefeltsvei, mens strekningen mellom Grimstad og Kristiansand nå bygges ut som en sammenhengende firefeltsvei.

Hva vil statsråden gjøre for at E18 i Agder blir bygget ut som firefeltsvei når nye strekninger skal utbedres?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:12:55]: Med utgangspunkt i politiske føringar og økonomiske rammer som er gitte gjennom Nasjonal transportplan for 2006–2015 og i påfølgjande handlingsprogram for stamvegnettet, vert E18 mellom Harebakken og Rannekleiv trafikktryggleiksmessig oppgradert i løpet av 2008.

I 2006 vart fyrste del av strekninga mellom Stoa og Rannekleiv opprusta med midtrekkverk og forbikøyringsfelt. Midtrekkverk mellom Harebakken og Stoa er planlagt i 2007–2008. Desse tiltaka vil betre trafikktryggleiken og framkomsten på strekninga. Det vert òg etablert midtdelar på strekninga mellom Grimstad og Kristiansand som del av det pågåande OPS-prosjektet.

I Aust-Agder er det dei seinare åra gjort vesentlege utbetringar av E18 mellom Telemark grense og Risør, med ny to- og trefeltsveg og midtrekkverk på delar av strekninga. Ut frå trafikkmengda på strekninga som i dag ligg på ca. 5 500 ÅDT, er standarden rekna for å vere tilfredsstillande i mange år framover.

Vidare utbygging av E18 mellom Risør og Arendal er ikkje prioritert i Nasjonal transportplan for perioden 2006–2015. Strekninga vert vurdert ved revisjonen av Nasjonal transportplan for perioden 2010–2019. Dersom utbygging av strekninga vert prioritert, vil planlegginga ta utgangspunkt i gjeldande stamvegnormalar. I dag tilseier desse at det skal byggjast firefeltsveg når årsdøgntrafikken er rekna å vere over 10 000 køyretøy 20 år etter trafikkopning. Dersom strekninga mellom Risør og Arendal vert prioritert i Nasjonal transportplan 2010–2019, vert standardval gjort gjennom ein ordinær planprosess, som m.a. legg til grunn trafikktalet og prognosar for strekninga.

Regjeringa har vedteke at større byggjeprojekt skal underleggjast kvalitetssikring i ein tidleg fase, såkalla KS 1. E18 gjennom heile Telemark og fram til Grimstad vert gjenstand for ei slik konseptvurdering.

Torbjørn Andersen (FrP) [12:15:04]: Jeg takker statsråden for svaret. Som statsråden er kjent med, har E18 på Sørlandet vært den viktigste kampsaken på de kanter av

landet i mange, mange år nå. Det har vært oppnådd positive resultater, men det gjenstår fremdeles mye før vi kan si at stamveien på Sørlandet har tilfredsstillende standard.

Jeg vil si at det er en lite tilfredsstillende løsning å bygge to- og trefeltsveier når vi vet at det ikke er det som er framtidens vei på Sørlandet. Når det gjelder nye utbygginger av E18 på Sørlandet, er det vel slik at statsråden mener at det ville være en fordel om dette ble bygd som firefelts sammenhengende vei, og at vi ikke får denne klattvise utbyggingen av to- og trefeltsveier som vi nå får, som gjør det vanskelig å få en fullgod firefelts sammenhengende vei gjennom Agder-fylkene.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:16:18]: For statsråden og for Regjeringa er det viktig at me har eit system som sikrar likebehandling i alle delar av landet. Då må me ha eit system med standardar som er knytte til trafikktalet. Det er det som er lagt til grunn òg ved dei planane som no ligg for E18 på Sørlandet. Dei tala tilseier ikkje firefeltsveg på heile E18.

Det er lett å fylgje representanten og seie at akkurat her skulle me ha gjort det. Men så kjem det ti, og kanskje tjuve og tretti andre representantar frå andre delar av landet som har sin veg som dei òg gjerne skulle hatt ein betre standard på enn trafikktalet tilseier.

I NTP vil me leggje fram dei nye normene og standardane som skal gjelde for vegnettet. Då får Stortinget seie sitt om det. Men for meg handlar dette òg om likebehandling i heile landet. Det må vi òg ha på E18.

Torbjørn Andersen (FrP) [12:17:26]: Hovedproblemet til denne regjeringen er at det bevilges for lite penger til veiformål over statsbudsjettet. Regjeringen har alle muligheter til å øke budsjettet for vei i Norge. Det er ikke slik lenger at Norge er et fattig land som har problemer med å øke bevilgningene til bygging av flere nye og mer trafikksikre veier.

Representanten før meg viste til et oppslag som tallfestet hvor mange trafikkulykker det har vært nettopp først og fremst på stamveinettet på Sørlandet. Jeg har selv opplevd å få trafikkulykker nært innpå meg og sett konsekvensene av dem. Bedre veier, og da snakker jeg om firefeltsveier, er det som vil bidra mest til å spare liv.

Jeg håper statsråden kan komme fram til den konklusjon at all stamveibygging på Sørlandet for framtiden skal skje etter firefeltsstandard.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:18:41]: Når representanten hevdar at det blir løyvt for lite pengar, må eg med respekt å melde seie at me nettopp har lagt fram eit budsjett der me aukar ramma for samferdsle med 2 milliardar kr utover det som den førre regjeringa la til grunn. Det var ei regjering som Framstegspartiet aktivt støtta og hadde aktive budsjettforlik med. Det er ikkje slik at desse behova har kome opp dei siste åra, dei har vore der veldig lenge. Noreg var heller ikkje eit fattig land då budsjetta vart snekra saman i førre periode.

Når det gjeld firefeltsveg eller ikkje, har eg ansvaret for det. Me har standardar me held oss til. Me skal i gang med ein ny NTP, og den diskusjonen som representanten tek opp, vil heilt sikkert også kome att i diskusjonen om denne.

Presidenten: Neste spørsmål minner oss om at det går mot jul.

S p ø r s m å l 10

Per Roar Bredvold (FrP) [12:19:55]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Nissen i Norge holder til på Savalen i Hedmark, noe dessverre ikke alle vet. Derfor har det vært behov for skilting, noe som Vegvesenet ikke er interessert i skal forekomme.

Kan statsråden være behjelpelig med at nissen (og andre næringsdrivende) får sette opp skilt, slik at både unge og gamle finner frem, ifølge TV 2-nyhetene 3. oktober 2006?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:20:24]: Det er i dag god skilting til staden Savalen frå rv. 3. Dei som ynskjer å besøkje nissen sin bustad i Savalen, kan følgje skilting til Savalen og finne nissen sin bustad når dei kjem til Savalen.

Skilting til nissen og andre næringsdrivande må avgrensast for ikkje å ta merksemda til trafikantane vekk frå trafikken til skade for trafikktryggleiken. Dette gjeld særleg langs viktige hovudvegar som rv. 3. Nissen har òg andre bustader i Noreg. Eg ser ikkje at det er ei prioritert oppgåve for samferdslestyremaktene å lære born og vaksne om nissens forskjellige bustader rundt om i landet.

Eg kan likevel ikkje ta stilling til den konkret saka. Dersom nissen eller nokon av hjelparane hans i ei travel førjulstid ynskjer det, kan dei bringe saka inn for Vegdirektoratet, som då vil kunne gjere ein meir omfattande gjennomgang.

Per Roar Bredvold (FrP) [12:21:24]: Jeg takker statsråden for svaret, som jeg synes var mindre seriøst enn jeg kunne ønske. Som jeg skriver, gjelder dette også andre næringsdrivende.

Så vidt jeg vet, er statsråden fra et parti som heter Senterpartiet, som har distriktspolitikk som en av sine fanesaker. Fremskrittspartiet og undertegnede mener i alle fall at det i distriktspolitikken skulle være et mål at man skal kunne bo i distriktene og leve av et eller annet man produserer, så sant det er mulig. Mange næringsdrivende prøver det, blant annet langs rv. 3. Men når man ikke får sette opp skilt til den aktiviteten man bedriver, blir det vanskelig å fortsette denne for å leve av den og for å bo ute i distriktene, slik Fremskrittspartiet ønsker. En god distriktspolitikk går ut på at folk kan bo der og leve av det man produserer.

Selvfølgelig er ikke vi for at alle og enhver skal sette opp skilt. Men det er viktig at man har en mulighet til å

sette opp skilt som forklarer hva man driver med og hvor man holder til.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:22:32]: Eg meiner eg gav eit både godt og seriøst svar. Dette handlar om trafikktryggleik. Dette handlar om at det òg i distrikta finst hundrevis, for ikkje å seie tusenvis, av bedrifter som meir enn gjerne skulle hatt eit skilt langs vegen som viste vegen til nettopp deira bedrift. Som distriktforkjempar skulle eg meir enn gjerne gitt dei lov til det, om det ikkje var for at me ville fått ein jungel av skilt langs hovudvegane våre som peika til alle dei hundre- og tusenvis av flotte distriktbedrifter som gjerne ville vist seg fram og fått vegfarande til å kome innom nettopp deira bedrift. For å vere heilt seriøs, handlar dette om ei avgrensing – som òg representanten er inne på – og korleis me skal sikre trafikktryggleik, at vegen er i fokus, og at me har plass til vegskilt og informasjonsskilt som er knytte til det å reise langs vegen, og ikkje til alle dei bedriftene som eg skjønner meir enn gjerne skulle marknadsført seg med eit skilt langs vegen.

Representanten kan meir enn gjerne stille eit spørsmål til Vegdirektoratet, som har fått delegert ansvaret for skiltproblematikken i Noreg. Om han ynskjer eit meir inngående svar på dette, kan me gjerne kome tilbake til det. Men det er dette som er hovudgrunnen til at ein gjennom lang tid har hatt ein slik politikk i Noreg.

Per Roar Bredvold (FrP) [12:23:51]: Jeg takker statsråden nok en gang for svaret.

Den 8. januar 2003 stilte jeg et lignende spørsmål til daværende statsråd Torild Skogsholm, som svarte følgende:

«Det vil alltid kunne diskuteres hvor grensen skal trekkes for den lokale vegvisningen til ulike bedrifter og virksomheter. Vegmyndighetene skal ikke være mer restriktive enn nødvendig, og må derfor fortløpende vurdere om dagens praksis ligger på et riktig nivå. Vegdirektoratet starter i år en fullstendig gjennomgang av det tekniske regelverket for bruk av offentlige trafikkskilt, og retningslinjene for vegvisningsskilting vil da på ny bli vurdert.»

Det vil si at dette er en sak som har versert i mange år, og den er viktig nettopp for distriktene. I og med at statsråden nå nevnte at rv. 3 er en trafikkfarlig vei, er jeg litt forundret over at ikke rv. 3 fikk mer penger, slik at det kunne blitt en tryggere vei, og slik at man kanskje kunne få satt opp skiltet. Jeg er ikke for at vi skal sette opp skilt alle steder, men viktige bedrifter – i dette tilfellet jeg nevnte, og som også TV 2 tok opp – må få lov til å vise hva man driver med og ikke minst hvor man holder til.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:25:02]: Når det gjeld rv. 3 og prioriteringar, følgjer statsråden dei prioriteringane som Oppland og Hedmark har gjort i si såkalla lottorekkje. Når det gjeld skiltproblematikken, har denne statsråden vore oppteken av det. Eg var m.a. oppe og avdekte eit skilt til Den Gyldne Omveg i Trøndelag, fordi eit heilt område her har utvikla eit veldig spanande prosjekt

– reiseliv, turisme, næringsutvikling – og difor fekk eit skilt på hovudvegen. Men det skal ganske mykje til for at ein skal avvike frå det som er normalen, og setje opp skilt langs hovudvegen til næringsbedrifter og enkeltbedrifter. Eg står fast på at for meg er trafikktryggleik det overordna. Faktisk òg overordna det at bedrifter gjerne skulle hatt ein vegvisar langs hovudvegen. Kven i alle dagar skal setje avgrensingane for bedriftene? Berre i mitt eige nær-område kunne eg sikkert talt opp 50 bedrifter som kunne ha tenkt seg skilt på E16. Korleis vil det ta seg ut i forhold til at me skal ha ein veg som skal vere trygg for dei vegfarande?

For å gå tilbake til det dette starta med, nemleg lokalvegvisingsskilt til nissen, vil eg òg seie at det ikkje er skil- ta med lokalvegvisingsskilt til nissen i Drøbak, der enkel- te òg meiner nissen held til. Eit vanleg fareskilt med nis- sesymbolet er sett opp ca. 250 m før ein kjem til Drøbak sentrum. Det er ikkje sett opp skilt langs E6 som viser nis- sen i Drøbak. Men dei som besøkjer nissen i Drøbak, føl- gjer skilting til Drøbak, og så finn dei der ut kvar nissen held til. Det kan ein òg sjølvsagt gjere i Hedmark.

S p ø r s m å l 1 1

Borghild Tenden (V) [12:27:09]: Jeg har gleden av å stille følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Ifølge innstillingen fra Lavutslippsutvalget står transportsektoren for en vesentlig og økende del av klimagass- utslippene. I lys av dette er satsing på kollektivtrafikk svært viktig. En forutsetning for videre utvikling på Fornebu er en god kollektivløsning.

Hva vil statsråden gjøre for å oppfylle løftet fra staten om nyinvestering for kollektivløsning til Fornebu?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:27:43]: Fornebu vart nedlagd som flyplass i 1998, og eit område på nær 3 400 dekar vart frigjort for utvikling. I St.meld. nr. 46 for 1999-2000 Nasjonal transportplan 2002-2011 la dåveran- de regjering opp til statleg medfinansiering av baneløysing til Fornebu innanfor Jernbaneverket sine rammer til dobbeltspor på strekninga Skøyen-Sandvika. Saka vart følgd opp i samband med arbeidet med Nasjonal trans- portplan 2006-2015. I St.meld. nr. 24 for 2003-2004 Na- sjonal transportplan 2006-2015 er baneløysing til Forne- bu omtalt på følgjande måte:

«Samferdselsdepartementet legger til grunn et stat- lig bidrag på inntil 600 mill. kr begrenset til et gitt kro- nebeløp over ordningen med alternativ bruk av riks- vegmidler.»

Ansvar for bygging, drift og statleg bidrag til prosjek- tet er omtalt i dei årlege budsjettproposisjonane. Bane til Fornebu vil verte ein del av det sekundære banenettet i Oslo-området. Som omtalt i St.prp. nr. 1 for 2004-2005 har Akershus fylkeskommune vedteke løysing med auto- matbane og har teke på seg det totale driftsansvaret. An- svaret for å skaffe midlar til bygging og drift ligg såleis på Akershus fylkeskommune.

Liksom representanten Borghild Tenden er eg oppte- ken av å minske klimagassutsleppa i transportsektoren. Å

betre tilhøva for kollektivtrafikken vil vere eit viktig ver- kemiddel i den samanhengen, spesielt i byar og bynære område som Fornebu. Som omtalt i St.meld. nr. 24 for 2003-2004 har staten forplikta seg til å hjelpe til med mid- lar til investering i infrastruktur. Det er difor innarbeidd 600 mill. kr i handlingsprogrammet for investeringar på resten av riksvegnettet i Akershus i perioden 2006-2015.

Eg er kjend med at det framleis er ein del som er uklart ved det planlagde prosjektet. Akershus fylkesting har i møte 21. september 2006 vedteke at det skal utgreiast andre alternativ enn automatbane. Alternativa er bybane med Snarøyabuss, buss/bybane og bussbetening av Forne- bu. Statens vegvesen er invitert til å delta i utgreiingsar- beidet. Inntil Akershus fylkeskommune har gjort desse ut- greiingane, held eg meg til dei vedtaka som er fatta, og til dei økonomiske prioriteringane som er gjorde i samband med Nasjonal transportplan 2006-2015.

Borghild Tenden (V) [12:30:17]: Jeg takker statsrå- den for svaret.

Jeg kjenner godt til hva de ønsker i Akershus fylkes- kommune. En ny utredning som regjeringspartiene der – de har jo snudd i saken – pluss Fremskrittspartiet nå øn- sker, virker som en trenering av hele saken. Dette kan i verste fall føre til full stopp i utviklingen på Fornebu. En bussløsning, som da er et alternativ midlertidig, på lang sikt eller på hel sikt, kan føre til 70-80 busser i rushtiden. Det vil si et stort miljøproblem og et framkommelighets- problem på E18.

Hva vil statsråden gjøre for å løse dette problemet?

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:31:05]: Som eg sa, er eg til liks med representanten Tenden oppteken av å auke kollektivandelen på transportnettet. Spørsmålet er òg nemnt i innstillinga frå Lågutsleppsutvalet. Der er jo den same målsetjinga heilt klar.

Men eg vil gjenta det eg sa i svaret mitt: Det er Akers- hus fylkeskommune som sit med initiativet her. Det er Akershus fylkeskommune som må gjere sin del av jobben før statsråden kan ta tak i denne saka. Eg har respekt for lokale og regionale styresmakter. Eg innser at ein i denne saka treng litt tid lokalt for å gjere eit utgreiingsarbeid, som er antyda å skulle vere avslutta i januar 2007. Dersom det fører til ei betre løysing for Fornebu, kan det vere verdt å vente på. Det får me kome tilbake til når utgrei- ingsarbeidet er avslutta.

Borghild Tenden (V) [12:32:18]: Jeg takker igjen statsråden for svaret.

Jeg har også full tillit til lokaldemokratiet. Men bak- grunnen for dette spørsmålet er at denne saken nå faktisk står helt i stampe. Alle utredninger ligger på bordet. Det er snakk om driftsansvaret og en mer rettferdig fordeling av de driftsmidlene som Fornebu vil generere i framtiden. Det er det eneste som kan løse denne floken. Og floken er mellom SL og NSB, det vet jeg at samferdselsministeren kjenner til, det går på en mer rettferdig fordeling mellom NSB og SL.

Jeg spør igjen: Vil samferdselsministeren se på dette og løse denne floken på Fornebu?

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:33:09]: Akershus fylkeskommune har heile tida vore kjend med dei rammene som gjeld frå staten si side i denne saka. Det er ikkje nokon nye moment som har kome opp etter statsrådsskiftet. Det er ikkje nokon nye moment som har kome opp i dei seinare år, etter at vedtaket om Fornebubanen vart gjort.

Eg vart ganske tidleg kjend med at ein meinte at ein trong betre grunnlagsmateriale enn det som no ligg føre. Det gjaldt både kvalitetssikring, kostnadsoverslag, trafikkgrunnlag og driftsopplegg. Det er Akershus fylkeskommune som har ansvaret for å leggje fram endeleg kostnadsoverslag og finansieringsplan for prosjektet og gjere dei grunnleggjande vedtaka som må vere på plass før prosjektet kan kome opp og stå. Eg gav òg det same svaret til representanten Jan Tore Sanner på eit skriftleg spørsmål – det var vel i oktober i fjor.

Eg har ikkje meir å føye til i denne saka enn at eg har respekt for dei vurderingane som fleirtalet i Akershus fylkesting gjer. Eg har ein god dialog med Akershus om saka, og vil følgje ho opp på beste måte frå min plass.

S p ø r s m å l 1 2

Fra representanten Odd Einar Dørum til justisministeren:

«Forsikringssvindler er et stadig økende problem. Omfanget er anslått til å være stort, med betydelige mørketall. Dette innebærer store kostnader for forsikringsselskaperne, forbrukerne og samfunnet for øvrig. Bare et mindretall av svindelforsøkene blir avslørt og rettslig forfulgt.

Hvilke tiltak vil statsråden treffe både for å motvirke forsikringssvindler generelt og for å sikre at anmeldte forsikringssvindler blir fulgt opp av politi og påtalemyndigheter?»

Presidenten: Dette spørsmålet utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 13 er allerede besvart.

S p ø r s m å l 1 4

Arne Sortevik (FrP) [12:34:59]: Det er et spørsmål til fiskeri- og kystministeren:

«Bergen bystyre har nettopp rettet en ny henvendelse til både fiskeriministeren og samferdselsministeren om etablering av alternativ seilingsled til Bergen, et uttrykt vilkår i Stortingets forutsetning for bygging av Askøybroen. Broen er for lengst bygget, nedbetaling ved hjelp av bompenger er nesten fullført. Alternativ seilingsled mangler fortsatt og utgjør en økende begrensning i utviklingen av Bergen havn som nasjonal cruisehavn.

Hvordan vil statsråden følge opp henvendelsen fra Bergen kommune?»

Statsråd Helga Pedersen [12:35:39]: Jeg har mottatt henvendelsen fra Bergen kommune, hvor byrådslederen

oversender vedtaket fra Bergen bystyre, der bystyret krever at den alternative seilingsleden til Bergen havn gjenom Det Naue og Skjelangersundet realiseres. Bystyret framholder videre at den eneste naturlige løsningen i dagens situasjon er at Stortinget må behandle seilingsleden som egen sak uavhengig av Nasjonal transportplan og fullfinansierte prosjektet.

Som jeg sa i Stortingets spørretime den 15. februar i år, opplyste Fiskeri- og kystdepartementet i St.prp. nr. 1 for 2004-2005 at Kystverket ville vurdere prosjektet alternativt farled til Bergen havn opp mot andre prosjekter i forbindelse med utarbeidelse av Kystverkets handlingsprogram for oppfølging av Nasjonal transportplan.

I St.prp. nr. 1 for 2005-2006 for Fiskeri- og kystdepartementet står det at Kystverket har vurdert dette prosjektet opp mot andre prosjekter. Kystverket mener at det ut fra en totalvurdering ikke er grunnlag for å prioritere dette prosjektet nå, da det er andre prosjekter som bør ha høyere prioritet. Departementet sluttet seg til denne vurderingen. Det framholdes imidlertid at prosjektet må vurderes i tråd med trafikkutviklingen og størrelsen på de skip som kan være aktuelle for anløp i Bergen havn.

Dette er fortsatt min holdning til saken, som jeg for øvrig formidlet til ordføreren i Bergen da jeg traff ham i går. Framtidige prioriteringer vil altså måtte ses i lys av trafikkutviklingen og tempoet i utskiftingen av skipene.

Arne Sortevik (FrP) [12:37:21]: Jeg takker for svaret. Det er riktig referert fra statsbudsjettet for 2006 at det lille håpet og det lille forbeholdet som lå der, var at man skulle vurdere utviklingen i tråd med hva som skjer på trafikksiden og størrelsen på skip.

I sitt svar 15. februar i år sa statsråden at Regjeringen ville følge utviklingen. Men den er gått fra vondt til verre, for det er ingen omtale av prosjektet i budsjettforslaget for 2007.

Trafikkutviklingen er god og sterkt økende. Men det er samtidig en større utfordring, fordi det stadig bygges nye og større cruiseskip som krever passeringshøyde på over 62 meter, som er høydebegrensningen på Askøybroen. Og det er jo på denne bakgrunnen – at trafikkutviklingen er sterk, og at antall skip krever seilingshøyde over 62 meter – at Bergen bystyre samlet, med basis i regjeringspartiene i Bergen bystyre, har rettet en ny henvendelse til Regjeringen om å få hjelp for å få prosjektet på plass.

Statsråd Helga Pedersen [12:38:31]: Jeg er veldig godt orientert om Bergen bystyres holdning i denne saken. Jeg skjønner veldig godt det lokale engasjementet for dette prosjektet. Men det er også veldig mange andre gode prosjekter rundt om i dette landet. Mesteparten av våre planrammer innenfor Kystverket er bundet opp både for 2008 og 2009.

Det er riktig at mange av båtene blir større, men her må vi også kunne se på tempoet i utskiftingen. Altså: Hvor fort går det? Det vil jeg fortsatt følge med på, men vi må se dette prosjektet opp mot andre aktuelle havne- og farledsprosjekter. Vi har ikke en egen pott ved siden av de midlene vi har til havne- og farleder.

Arne Sortevik (FrP) [12:39:28]: Takk for ytterligere svar.

Det som er spesielt med dette prosjektet, er jo at det ikke fremstår på linje med en rekke andre. Det har en forhistorie som er knyttet til en forutsetning satt av Stortinget ved bygging av en konkret bro, nemlig Askøybroen. Ser ikke statsråden at dette krever særbehandling for å få på plass en forutsetning som Stortinget faktisk har satt, men som fortsatt ikke er oppfylt? Det er det ene.

Det andre er at etter mitt syn må det tas med i vurderingen at en slik alternativ seilingsled faktisk vil avlaste eksisterende indre skipsled. Det er stor trafikk av mindre fartøyer både til og fra havnen, og det er stor skipstrafikk på indre led langs kysten, slik at en alternativ seilingsled i betydelig grad vil bedre trafikksikkerheten for de fartøyene som går til og fra Bergen havn og langs kysten i indre led.

Statsråd Helga Pedersen [12:40:32]: Jeg er godt kjent med forhistorien for dette prosjektet. Sett i lys av det skjønner jeg også det engasjementet som Bergen bystyre og andre politikere fra Hordaland har for dette prosjektet. Samtidig er det slik at prosjektet nå er definert som et havne- og farledsprosjekt under Fiskeri- og kystdepartementet. Da vi må foreta en samlet vurdering, der vi både ser på elementene i dette prosjektet og også ser på alle de andre behovene som fins i Kyst-Norge. Men dette vil som sagt vurderes når vi skal gjøre framtidige prioriteringer.

Presidenten: Vi går tilbake til spørsmål 5.

S p ø r s m å l 5

André N. Skjelstad (V) [12:41:31]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til olje- og energiministeren:

«Flommen som rammet Nord-Trøndelag i januar i år førte til et stort behov for sikringstiltak som følge av erosjon og ras i enkelte vassdrag. NVE Region Midt-Norge fastslår at kostnadene på sikringstiltakene ville utgjøre ca. 36 mill. kr. De rammede kommunene må betale en egenandel på 20 pst. av sikringstiltakene selv.

Kan statsråden forsikre de rammede kommunene i Nord-Trøndelag at de får ettergitt egenandelen?»

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:42:17]: Stortinget har de senere årene flere ganger slått fast at distriktet skal yte et bidrag til sikringstiltak der NVE gir bistand. Stortinget konkluderte slik i juni 2004 i forbindelse med flommen i Møre og Romsdal. I St.prp. nr. 1 for 2005-2006 ble hele ordningen med distriktsandeler på 20 pst. gjennomgått på ny etter anmodning fra Stortinget. Departementet konkluderte med at gjeldende regler om distriktsandel ved sikringstiltak bør opprettholdes. Stortinget la denne konklusjonen til grunn ved behandlingen av budsjettet. Dette innebærer at distriktsandel skal betales av kommunene dersom tiltaket ikke omfattes av unntaksbestemmelsene. Unntatt fra distriktsandel er:

- krisetiltak som gjennomføres i flomsituasjoner

- tiltak som reduserer risikoen for tap av menneskelig og større materielle verdier, f.eks. som følge av kvikkleireskred
- tiltak der det ikke er noen klar part som drar nytte av tiltaket, f.eks. miljøtiltak for å hindre forurensning eller for å bedre forholdene for fisk

Grong kommune klaget til departementet over NVEs avslag på søknad om å få dekket distriktsandelen i forbindelse med sikringstiltak etter flommen i Trøndelag sist vinter. I departementet har vi gått nøye gjennom de enkelte sikringstiltakene, men unntaksbestemmelsene kan ikke komme til anvendelse for disse sakene. Departementet avslo derfor klagen sist fredag.

Jeg håper representanten Skjelstad har forståelse for at det er nødvendig å prioritere sikringstiltak til de områdene som er mest utsatt, ut fra de rammene for bevilgninger som er fastsatt gjennom budsjettbehandlingen her i Stortinget. Selv om denne regjeringen har sørget for økning av samlet bevilgning for 2006, ville likevel frafall av distriktsandel for alle tiltak etter flom føre til at viktige forbygningsanlegg andre steder måtte utsettes.

Kommunene i Nord-Trøndelag må nok derfor dessverre belage seg på å betale distriktsandelen på 20 pst. til de sikringstiltakene som nå er gjennomført.

André N. Skjelstad (V) [12:44:29]: Jeg takker statsråden for svaret, som ikke nødvendigvis var oppløftende for de flomrammede kommunene i Nord-Trøndelag og på Vestlandet.

I Nord-Trøndelag sitter kommunene igjen med en regning på i overkant av 7 mill. kr etter at NVE har gjort de nødvendige sikringstiltakene – penger som egentlig skulle vært brukt til andre oppgaver, eller penger kommunene ikke har. Statsråden sa på sin rundreise i de flomutsatte områdene i vinter at ingen skulle bli økonomisk skadelidende når infrastruktur skulle gjenoppbygges. Mener statsråden at en kommune som den han nevnte selv, altså Grong, med 2 600 innbyggere og et allerede stramt driftsbudsjett, ikke vil bli skadelidende ved å få 1,5 mill. kr i ekstrautgifter? Og er statsråden villig til å legge forholdene til rette slik at man kan se på en nedbetalingsplan for de kommunene dette gjelder?

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:45:27]: For det første er det slik at Regjeringen stilte opp med ekstra midler og bevilget 52 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett til sikringstiltak i Trøndelag og på Vestlandet. I tillegg har Kommunal- og regionaldepartementet bevilget 44,7 mill. kr i ekstraordinært skjønn til kommuner som har hatt merutgifter som følge av naturskader. Dette gikk det ut en pressemelding om sist fredag. Derfor har kommuner med spesielt høye merutgifter fått dekket alle utgifter utover 250 kr pr. innbygger. Flatanger har f.eks. fått dekket 97 pst. av sine merkostnader, unntatt sikringstiltakenes distriktsandel.

Vi har dermed langt på vei innfridd det vi, kommunalministeren og undertegnede, samlet sett sa på våre reiser i Nord-Trøndelag. Dessverre er det slik, som jeg sa, at hvis

staten skulle ta hele regningen, ville det måtte gå på bekostning av andre prosjekter.

Når det så gjelder en nedbetalingsavtale, vil jeg selvsagt se positivt på det hvis det kan hjelpe på situasjonen i Grong.

André N. Skjelstad (V) [12:46:35]: Jeg takker for det. Jeg synes dette var en interessant invitt fra statsråden.

Det er klart at NVE har fått 52 mill. kr, men det hjelper fremdeles ikke kommunene, som må ut med 20 pst. egenandel på disse sikringstiltakene.

Så til det mer prinsipielle: Når en kommer ut for naturkatastrofer av dette omfanget rundt omkring i landet, vil det medføre store utgifter. Mener ikke da statsråden at det er storsamfunnets oppgave å bidra fullt ut til at en kompenserer de utgiftene som påløper ved slike naturkatastrofer?

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:47:11]: Jo, og storsamfunnet påtar seg også betydelige kostnader både i forhold til sikringstiltak i forkant, for å redusere risikoen for denne type naturskader og, ikke minst, i forbindelse med opprydding etter flom og naturskader. Så finnes det noen unntakssituasjoner hvor staten altså dekker 100 pst. Og som jeg sa i mitt første svar, har departementet gått grundig gjennom situasjonen i Grong og dessverre funnet at ingen av de tiltakene som er iverksatt der, kommer inn under de unntaksbestemmelsene som altså ble foreslått allerede fra den forrige regjeringen, som Stortinget sluttet seg til, og som jeg må forholde meg til.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.48.
